Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. gegužės 19 d.

dėl Danijos priemonių „TV2/Danmark“ naudai

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 1814)

(autentiškas tik tekstas danų kalba)

(tekstas svarbus EEE)

►**C1** (2006/217/EB) ◄

(OL L 85, 23.3.2006, p. 1)

pataisytas:

►**C1** Klaidų ištaisymas, OL L 368, 23.12.2006, p. 112 (2005/217/EC)

▼B

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. gegužės 19 d.

dėl Danijos priemonių „TV2/Danmark“ naudai

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 1814)

(autentiškas tik tekstas danų kalba)

(tekstas svarbus EEE)

►C1 (2006/217/EB) ◄

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

paraginusi suinteresuotas šalis pareikšti savo pastabas dėl pirmiau minėtų nuostatų ([1]), atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

I. BYLOS EIGA

(1) Kai 1999 m. gegužės 1 d. įsigaliojo Amsterdamo sutartis, prie jos kaip priedas buvo pridėtas Protokolas dėl viešojo transliavimo sistemos valstybėse narėse (toliau – Protokolas).

(2) 2000 m. balandžio 5 d. laišku Komisija gavo komercinės Danijos televizijos bendrovės „SBS Broadcasting SA/TvDanmark“ (toliau – „TvDanmark“) skundą dėl valstybės finansavimo Danijos valstybinei televizijos bendrovei „TV2/Danmark“ (toliau – TV2). 2000 m. gegužės 3 d. įvyko susitikimas su skundo pareiškėju. 2001 m. vasario 28 d., 2001 m. gegužės 3 d. ir 2001 m. gruodžio 11 d. laiškais skundo pareiškėjas atsiuntė daugiau informacijos.

(3) 2001 m. lapkričio 15 d. Komisija paskelbė komunikatą dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo viešųjų paslaugų transliavimui (toliau – Transliavimo komunikatas) ([2]). Šiame komunikate nustatomi vertinimo, ar valstybinio radijo ir televizijos finansavimas neprieštarauja Sutarčiai, principai ir metodai.

(4) 2002 m. birželio 5 d. Komisijos tarnybos nusiuntė Danijos pareigūnams prašymą suteikti duomenų, į kurį Danijos pareigūnai atsakė 2002 m. liepos 10 d. laišku. Buvo surengti du susitikimai su Danijos pareigūnais – 2002 m. spalio 25 d. ir 2002 m. lapkričio 19 d. Papildoma informacija buvo atsiųsta 2002 m. lapkričio 19 d. ir 2002 m. gruodžio 3 d. laiškais.

(5) 2003 m. sausio 24 d. laišku Komisija pranešė Danijai apie savo sprendimą pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą, susijusią su valstybės finansavimu valstybinei Danijos televizijos bendrovei TV2.

(6) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo 2003 m. kovo 14 d. paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([3]). Šiame pranešime Komisija paragino visas suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas dėl priemonių.

(7) 2003 m. kovo 24 d. laišku Komisija gavo Danijos pareigūnų pastabas. Taip pat buvo gauta pastabų iš kitų suinteresuotų šalių. „TvDanmark“ atsiuntė savo pastabas

([1]) OL C 59, 2003 3 14, p. 2.
([2]) OL C 320, 2001 11 5, p. 5.
([3]) Žiūrėti 1 išnašą.

▼B

2003 m. balandžio 14 d. laišku. Europos komercinių televizijos bendrovių asociacija (*Association of Commercial Television in Europe,* toliau – ACT) atsiuntė savo pastabas 2003 m. balandžio 14 d. laišku. Komercinės televizijos bendrovės „Antena 3 TV“ ir „Gestevisión Telecinco“ atsiuntė savo pastabas 2003 m. balandžio 16 d. laišku. Komercinė televizijos bendrovė TV3 atsiuntė savo pastabas 2003 m. balandžio 14 d. laišku. Komisija šias pastabas persiuntė Danijai, kuri į jas reagavo 2003 m. rugsėjo 12 d. laišku.

(8) 2003 m. gruodžio 15 d. ir 2004 m. sausio 6 d. laiškais Komisija gavo dar daugiau informacijos iš skundo pareiškėjo. Siekiant išsiaiškinti 2003 m. gruodžio 17 d. skundo pareiškėjo laiške pateikiamą informaciją, 2003 m. gruodžio 15 d. buvo surengtas skundo pareiškėjo ir Komisijos tarnybų atstovų susitikimas. Komisija persiuntė šią informaciją Danijos vyriausybei, o ši 2004 m. kovo 15 d. atsiuntė savo atsakymą. 2004 m. vasario 9 d. įvyko Danijos pareigūnų ir Komisijos tarnybų atstovų susitikimas.

(9) Kaip nuspręsta sprendimu pradėti oficialų tyrimą, šis sprendimas apima 1995-2002 metų laikotarpį.

II. APIBŪDINIMAS

1. Situacija šalyje

a) *Danijos televizijos rinka*

(10) Danijoje yra dvi valstybinės televizijos bendrovės – „Danmarks Radio“ (toliau – DR) ir TV2. DR finansuojama beveik vien iš licencijos mokesčio. TV2 finansuojama iš licencijos priemonių ir reklamos pajamų.

(11) TV2 buvo įkurta 1986 metais ([1]) kaip nepriklausoma savarankiška institucija, finansuojama iš valstybės paskolos. Bendrovė pradėjo transliuoti visai šaliai 1988 m. spalio 1 d. Ji transliuoja antžeminiu kanalu TV2, o 2000 metais taip pat pradėjo transliuoti palydoviniu kanalu „TV2 Zulu“. 2002 metų pabaigoje „TV2 Zulu“ iš viešojo transliuotojo kanalo tapo komerciniu mokamu televizijos kanalu. Be to, aštuonias stotis vyriausybė patvirtino kaip regionines TV2 stotis. TV2 transliuoja programas iš regioninių TV2 stočių nacionaliniu antžeminiu kanalu.

(12) Be valstybinių televizijos bendrovių nacionalinėje Danijos televizijos rinkoje yra dar dvi komercinės televizijos bendrovės – „TvDanmark“ ir TV3/3+. Komercinės televizijos bendrovės konkuruoja su TV2 šalies televizijos reklamos rinkoje. „TvDanmark“ yra „SBS Broadcasting SA“ dalis ir Danijoje transliuoja du kanalus. Nuo 1997 metų 10 vietinių komercinių televizijos stočių tinklu „TvDanmark“ transliuoja kanalą „TvDanmark2“, o nuo 2000 metų, gavusi Jungtinės Karalystės leidimą transliuoti, transliuoja palydovinį kanalą „TvDanmark1“. Palydoviniai kanalai TV3 ir 3+ pradėjo transliuoti 1992 metais. Jie yra „Modern Times Group (MTG)“ dalis.

b) *Įstatymų reikalavimai*

(13) Viešųjų paslaugų misija nuo 1995 m. iki 2002 m. buvo reglamentuojama įvairių Radijo ir televizijos veiklos įstatymo (toliau – Radijo ir televizijos įstatymas) ([2]) formuluočių.

([1]) 1986 m. birželio 4 d. Įstatymu Nr. 335, kuris įsigaliojo 1986 m. liepos 1 d.

([2]) 1994 m. birželio 24 d. Įstatymas Nr. 578 su pakeitimais, padarytais 1996 m. liepos 5 d. Įstatymu Nr. 666, 1997 m. sausio 29 d. Įstatymu Nr. 75, 1998 m. vasario 19 d. Įstatymu Nr. 138, 1999 m. balandžio 6 d. Įstatymus Nr. 208, 2000 m. birželio 20 d. Įstatymu Nr. 551, 2001 m. kovo 22 d. Įstatymu Nr. 203, 2001 m. liepos 15 d. Įstatymu Nr. 701 ir 2002 m. gruodžio 17 d. Įstatymu Nr. 1052.

▼B

(14) TV2 užduotis – gaminti ir transliuoti nacionalines ir regionines televizijos programas. Transliuoti galima radijo įrenginiais, tarp jų ir palydovinėmis arba kabelinėmis sistemomis. Taisykles dėl TV2 viešojo transliuotojo įsipareigojimų išleido kultūros ministras ([1]).

(15) Visos TV2 kanalo programos laikomos viešųjų paslaugų teikimu ([2]). Radijo ir televizijos įstatymo 6a straipsnio 1 dalyje teigiama: *„Visa viešųjų paslaugų teikimo veikla televizijos, radijo, interneto arba kitomis priemonėmis turi užtikrinti, kad Danijos gyventojams būtų teikiamas platus programų spektras, apimantis žinių perdavimo, informavimo, švietimo, meno ir pramogų sritis. Transliuojamos programos turėtų būti kokybiškos, visapusiškos ir įvairios. Planuojant programas turi būti kreipiamas ypatingas dėmesys į informacijos ir žodžio laisvę... Taip pat turi būti skiriama daug dėmesio danų kalbai ir kultūrai.“*

(16) Išsamesnis apibrėžimas pateikiamas TV2 įstatuose ([3]). Įstatuose nustatomos TV2 transliavimo prievolės, susijusios su menu ir kultūra, danų filmų gamyba, naujų technologijų naudojimu (taip pat siekiant pagerinti neįgaliųjų prieigą prie programų), taip pat vaikų, paauglių ir etninių mažumų programomis. TV2 taip pat yra pavesta transliuoti pranešimus dėl parengties gyventojams.

(17) Remiantis radijo ir televizijos įstatymo 6a straipsnio 3 dalimi, „TV2 viešųjų paslaugų teikimo veikla finansuojama iš TV2 licencijos mokesčio dalies, iš reklamos TV2 pajamų ir kitomis pajamomis...“.

(18) Radijo ir televizijos įstatymo 5 skyriuje išdėstyti įpareigojimai transliuoti komercines televizijos stotis vietovėms, didesnėms negu viena vietinė vietovė. 6 skyrius reglamentuoja vietinę radijo ir televizijos veiklą. Keliami reikalavimai visų pirma susiję su leidimo išdavimu. Tokių leidimų turėtojams keliami reikalavimai dėl programų išdėstyti Nutarime Nr. 874 dėl europietiškų programų ir Nutarime Nr. 1349 dėl vietinės radijo ir televizijos veiklos ([4]). Remiantis šiais nutarimais, tinklo stotys, kurioms buvo suteiktas vietinės televizijos leidimas, gali transliuoti vietines programas ne mažiau kaip vieną valandą per dieną ir didžiausią programų dalį gaminti danų kalba arba Danijos visuomenei. Kadangi TV3, 3+ ir „TvDanmark1“ transliuojami pagal Jungtinės Karalystės leidimą transliuoti, šios taisyklės taikomos tik „TvDanmark2“.

c) *TV2 komercinė veikla*

(19) Nuo 1997 m. sausio 1 d., kai TV2 buvo suteiktas atskiras leidimas užsiimti komercine veikla ([5]), bendrovė užsiima įvairiomis komercinės veiklos formomis, tarp kurių gali būti ir techninės įrangos naudojimas, naujų bendrovių steigimas arba kapitalo investavimas į jau esamas bendroves. Tyrimo laikotarpiu ši veikla, be kitų sričių, apėmė reklamą, programų pardavimą, stulpų nuomą, prekybą, interneto veiklą ir sporto programų teisių perpardavimą.

(20) Nuo 2001 metų sausio mėn. TV2 privalo atskirai vesti savo viešųjų paslaugų teikimo veiklos ir „visos kitos veiklos“ finansinę apskaitą, jei pastarosios apyvarta viršija 5 % visos metinės 3 mln. Danijos kronų dydžio apyvartos (Nutarimas Nr. 740). Pagal galiojantį nutarimą, visos išlaidos turi būti įtraukiamos į apskaitą, produktų ir paslaugų, kurios nėra viešųjų paslaugų teikimas, kainos turi būti nustatomos pagal rinkos sąlygas,

([1]) Radijo ir televizijos įstatymo 18 straipsnio 1 punktas.
([2]) Radijo ir televizijos įstatymo 6a straipsnio 2 dalis.
([3]) 2000 m. gruodžio 18 d. Nutarimas Nr. 1346.
([4]) 1998 m. gruodžio 9 d. Nutarimas Nr. 874 dėl radijo ir televizijos veiklos palydovinėmis ir kabelinėmis priemonėmis; 2000 m. gruodžio 18 d. Nutarimas Nr. 1349 dėl radijo ir televizijos veiklos.
([5]) Radijo ir televizijos įstatymo 6e straipsnis ir 6e straipsnio 5 dalis.

▼B

o kapitalo perdavimas tarp viešųjų paslaugų tiekimo veiklos ir kitos veiklos turi vykti rinkos ekonomikos sąlygomis pagal rinkos ekonomikos investavimo principą ir negali apimti lėšų iš licencijų ([1]).

2. **Priemonės**

a) *Lėšos iš licencijų*

(21) Tyrimo laikotarpiu TV2 teko 4 067,7 mln. Danijos kronų pajamų iš licencijų.

(22) Kultūros ministras vieneriems arba keleriems metams nustato licencijos mokestį, kurį turi mokėti visi radijo ir televizijos vartotojai ([2]). Mokesčius iš licencijų surenka DR, ir šios lėšos paskirstomos DR ir TV2 pagal tolesnį ministro nutarimą, kurį jis priima remdamasis susitarimu dėl žiniasklaidos su Danijos Parlamentu.

(23) Kultūros ministras nustato išsamias taisykles, kada įsigalioja ir netenka galios prievolė mokėti mokestį, dėl mokėjimo terminų ir išieškojimo, taip pat dėl priminimo rinkliavų ir kt. Pagal delspinigius reglamentuojantį įstatymą pavėlavus sumokėti licencijos mokestį skaičiuojami delspinigiai. Nesumokėti mokesčiai ir rinkliavos gali būti kompensuojami Danijos hipotekos. Vienas iš būdų juos atsiimti – išskaičiuoti iš mokesčio nesumokėjusio asmens darbo užmokesčio pagal fizinių asmenų mokesčių išieškojimo taisykles, nustatytas Pagrindiniame mokesčių įstatyme.

(24) Iki 1997 metų TV2 visas lėšas gaudavo per TV2 fondą, kurį įsteigė valstybė ir kuris veikė kaip savarankiškas vienetas, kad TV2 būtų aprūpinta pajamomis. Tuo metu taip pat egzistavo kitas nepriklausomas vienetas – „TV2 Reklame A/S“ – kuris rūpindavosi TV2 reklamų pardavimu ir kuriam pagal įstatymus buvo privalu pervesti pajamas į TV2 fondą. Taigi visos lėšos – pajamos iš licencijų ir reklamos – buvo pervedamos TV2 pagal kultūros ministro sprendimą. Nuo 1997 metų TV2 gavo savo pajamų iš licencijų dalį tiesiogiai iš DR.

b) *Ad hoc pervedimai iš TV2 fondo ir Radijo fondo*

(25) Be pajamų iš licencijų TV2 buvo pervesta 58 mln. Danijos kronų iš Radijo fondo siekiant paskatinti daniškų filmų gamybą. 1997 metais TV2 iš TV2 fondo gavo 167 mln. Danijos kronų investicijoms į skaitmenines gamybos sistemas ir 50 mln. eksploatacinėms išlaidoms padengti.

c) *Atleidimas nuo įmonių pajamų mokesčio*

(26) Be to, pagal bendrovių įstatymą TV2 buvo atleista nuo pajamų mokesčio. Tyrimo laikotarpiu dėl šio atleidimo nuo mokesčio TV2 finansinė nauda sudarė 159,4 mln. Danijos kronų. 2001 metų sausio mėn. Danijos valstybė nustatė mechanizmą, kuris neutralizuotų atleidimą nuo mokesčio komercinei TV2 veiklai. TV2 turėjo pervesti 30 % savo metinio pelno iš kitos veiklos viešųjų paslaugų teikimo veiklai. Šis procentas atitinka įprastą įmonių pajamų mokesčio procentą, kurį Danija nustatė 2000 metais.

d) *Atleidimas nuo įsikūrimo paskolos palūkanų mokėjimo ir paskolos grąžinimo*

(27) Pradžioje TV2 įkūrimo išlaidos ir veiklos sukurtas deficitas buvo finansuojami iš valstybės paskolos. Pagal pradinius susitarimus dėl paskolos TV2 turėjo sumokėti palūkanas nuo pagrindinės sumos ir sugrąžinti visą pagrindinę sumą. Tačiau visą tyrimo laikotarpį TV2 buvo atleista nuo palūkanų mokėjimo ir paskolos

([1]) 2001 m. rugpjūčio 21 d. Nutarimas Nr. 740, įgyvendinantis Komisijos direktyvą 2000/52/EB (OL L 193, 2000 7 29, p. 75) dėl DR ir TV2 valstybės paslaugų tiekimo veiklos ir kitos veiklos buhalterinės apskaitos atskyrimo.

([2]) Radijo ir televizijos įstatymo 61-63 straipsniai.

▼B

grąžinimas buvo atidėtas. Dėl nemokamų palūkanų ir dėl paskolos grąžinimo atidėjimo per tyrimo laikotarpį TV2 susidarė 341,8 mln. Danijos kronų dydžio ekonominė nauda.

e) *Valstybės garantija kredito linijai*

(28) Iki 1996 metų pabaigos valstybė išleido garantijas kredito linijai, kurią TV2 fondas paėmė TV2 veiklai finansuoti. Kai buvo panaikintas TV2 fondas, šios kredito linijos perėjo TV2. Ši valstybės garantija sudaro 9,8 mln. Danijos kronų dydžio ekonominę naudą TV2 atžvilgiu.

f) *Mokesčiai už dažnį transliuoti šalies mastu ir leidimas transliuoti vietinių dažnių tinkle*

(29) Danija turi tris antžeminius dažnius, leidžiančius transliuoti visos šalies mastu, kurie skirti tik valstybinėms televizijos bendrovėms. Vienas tokių dažnių skirtas TV2, kitas – DR, o trečias numatytas skaitmeninei televizijai.

(30) TV2 moka mokestį už naudojimąsi jai skirtu transliavimo dažniu visos šalies mastu Nacionalinei IT ir Telekomo agentūrai, kuri yra valstybės tarnyba prie Mokslo, technologijų ir plėtros ministerijos ([1]). Šio mokesčio dydis nustatytas Danijos finansų įstatyme. Tyrimo laikotarpiu už šį dažnį TV2 per metus mokėdavo tarp 2 ir 4 mln. Danijos kronų per metus. Kadangi kitu dažniu naudojosi kita valstybinė televizija, o trečiasis dažnis realiai nebuvo naudojamas, TV2 mokesčio negalima palyginti su ta suma, kurią būtų turėjęs sumokėti už tokį aktyvą.

(31) Danija taip pat turi regioninių dažnių. 1997 metais Danijos vyriausybė įvedė galimybę sujungti regioninius dažnius, kad būtų galima transliuoti didesniu mastu (būtų didesnis tinklas) ([2]). 1998-2001 m. laikotarpiu visos komercinės vietinės televizijos stotys, turinčios leidimą transliuoti tinkle, turėjo valstybei mokėti metinį mokestį ([3]). TV2 regioninės įmonės neturėjo mokėti šio mokesčio, kadangi jos transliuoja TV2 nacionalinio dažnio „languose“. Komercinė televizijos bendrovė „TvDanmark“ buvo vienintelis operatorius, mokėjęs šį mokestį už savo antrąjį kanalą. Bendra „TvDanmark“ sumokėta mokesčio suma sudaro 85 mln. Danijos kronų.

g) *„Must-carry“ statusas*

(32) Visi bendrų antenų įrenginių savininkai privalo savo įrenginiais transliuoti TV2 viešųjų paslaugų programas („must-carry“ statusas).

3. **Pagrindimas, kodėl buvo pradėta procedūra**

(33) Po pirminio tyrimo Komisija nustatė, kad šios priemonės, išskyrus „must-carry“ statusą, yra valstybės pagalba pagal Europos bendrijos sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

(34) Komisija išreiškė abejonę, ar priemonės suderinamos su sutartimi, kadangi valstybės finansavimas viršijo TV2 viešųjų paslaugų teikimo grynąsias išlaidas ir todėl galėjo būti panaudotas TV2 komercinei veiklai kryžmiškai subsidijuoti. Po pirminio savo tyrimo Komisija padarė išvadą, kad tam tikra komercinė TV2 veikla buvo nuostolinga ir kad Komisija savo oficialaus tyrimo metu nustatys, ar atlikdama šią nuostolingą komercinę veiklą TV2 elgėsi kaip normalus rinkos ekonomikos dalyvis.

([1]) Žr. Radijo ryšio ir radijo dažnių skyrimo įstatymo 38 straipsnį ir Radijo dažnių įstatymo 48 straipsnį.
([2]) Žiniasklaidos sutartis, 1997-2000 m.
([3]) Įvesta 1996 m. gruodžio 27 d. Įstatymu Nr. 1208 ir įtraukta į Radijo ir televizijos įstatymo 1997 m. versijos 60a straipsnį. Jis buvo panaikintas 2002 m. sausio 1 d.2002 gegužės 8 d. priimtu Įstatymu Nr. 259. Mokesčio dydis buvo nustatytas vienam vietinės vietovės, kuriai taikomas mokestis, gyventojui ir didinamas kiekvienais metais.

▼B

(35) Be to, Komisija išreiškė abejonių dėl TV2 veiklos reklamos rinkoje, kuri galėjo pakenkti konkurencijai. Kaip ji pareiškė savo Transliavimo komunikate, „kadangi mažesnį pelną kompensuoja valstybės pagalba, viešųjų paslaugų transliuotojas gali susigundyti nuleisti reklamos ar kitų neviešųjų paslaugų veiklų kainą rinkoje ir taip sumažinti konkurentų pajamas. Jei toks elgesys pasireikštų, jis negali būti vertinamas kaip būdingas transliuotojui priskirtai viešųjų paslaugų misijai. Jei viešųjų paslaugų transliuotojas sumažina neviešųjų paslaugų veiklos kainas tiek, kad tai nebepadengia savarankiškų išlaidų, kurias sėkmingai veikiantis komercinis operatorius esant panašiai padėčiai paprastai privalėtų padengti, tokia praktika rodo, kad įsipareigojimai teikti viešąsias paslaugas atlyginami per daug ir bet kuriuo atveju „daro poveikį prekybos sąlygoms ir konkurencijai Bendrijoje taip, kad tai prieštarauja bendriems interesams“ ir todėl pažeidžia Protokolo nuostatas.“

III. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

(36) „TvDanmark“ teigimu, valstybės suteiktas transliavimo dažnis šalies mastu yra valstybės pagalba, kadangi valstybė atsisako pajamų už šį retą turtą/aktyvą. Konkurentai gali transliuoti ne daugiau kaip 77 % šalies. „TvDanmark“ pastebėjo, kad faktas, jog tinklo mokestį turėjo mokėti tik „TvDanmark2“, o TV2 vietinės stotys – ne, nors jos ekonominiu ir komerciniu požiūriu yra tokioje pačioje situacijoje, reiškia valstybės paramą TV2 vietinėms stotims. Pasak ACT, „Antena 3 TV“ ir „Telecinco“, ES neutralumo principas transliavimo galimybių atžvilgiu reikalauja, kad už bet kokią tinklo formą turi būti imamas mokestis.

(37) Dėl atleidimo nuo bendrovių pelno mokesčio ACT, „Antena 3 TV“ ir „Telecinco“ pastebėjo, kad prievolė pervesti 30 % komercinės veiklos pelno TV2 viešojo transliuotojo misijai negali būti prilyginama bendrovių pelno mokesčio mokėjimui valstybei, kadangi tai iškreipia konkurenciją televizijos rinkoje.

(38) Dėl viešojo transliuotojo misijos apibrėžimo ACT, „Antena 3 TV“ ir „Telecinco“ pastebėjo, jog kokybinis ir platus TV2 viešojo transliuotojo misijos apibrėžimas negali būti laikomas teisėtu, kadangi jis nesiskiria nuo komercinių operatorių veiklos apibrėžimo. Jie pabrėžė, kad valstybė negali ir valstybinėms, ir komercinėms televizijos bendrovėms pavesti tokių pačių funkcijų ir tik formaliai valstybinei bendrovei priskirtas pareigas laikyti viešųjų paslaugų teikimu. ACT pastebėjo, kad Komisija turėtų ne formaliai, o funkcionaliai interpretuoti EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies autonomines nuostatas. Pasak „TvDanmark“, „TV Zulu“ pavyzdys rodo akivaizdžią klaidą. „TV2 Zulu“ pertvarkius iš viešojo kanalo į komercinį kanalą, programų planavimas iš esmės nepasikeitė.

(39) ACT pastebėjo, kad sąlyga dėl patikėjimo išpildoma tik tuomet, jei yra teisinis viešųjų paslaugų teikimo mechanizmas, galintis realiai priversti valstybinį operatorių atlikti jam priskirtą funkciją. Pasak ACT, šiuo atveju tokia sąlyga neišpildyta.

(40) Dėl proporcingumo ACT teigė, kad Komisija turėtų ištirti, ar kiekvienos iš viešųjų paslaugų teikimo veiklos grynosios išlaidos atitinka privataus investuotojo įprastomis sąlygomis patiriamas išlaidas teikiant tą pačią paslaugą.

(41) „TvDanmark“ pastebėjo, kad Komisija skaičiuodama perteklinę kompensaciją turėtų atsižvelgti į TV2 atleidimą nuo bendrovių pelno mokesčio, beprocentinę ir negrąžintiną paskolą, valstybės garantiją kredito linijai ir nemokamą transliavimo dažnį, kadangi visa tai TV2 suteikia neteisėtą pranašumą prieš kitus komercinius operatorius.

(42) „TvDanmark“ pareiškė, kad pajamų iš televizijos reklamos rinkos svyravimai nėra dideli ir nepateisina TV2 sukaupto kapitalo. TV2

▼B

pajamų iš reklamos svyravimai 1998-2002 metais sudaro 13 % ir sutampa su bendru ekonomikos nuosmukiu. TV2 yra mažiau pažeidžiama pajamų iš reklamos svyravimų negu kiti jos konkurentai, kadangi TV2 diktuoja kainas.

(43) Dėl reklamos rinkos „TvDanmark“ pareiškė, kad TV2 kainų nustatymo praktika neleidžia komerciniams operatoriams atgauti savarankiškų išlaidų. „TvDanmark“ turi nustatyti savo TRP kainą apie 30-40 % mažesnę negu TV2, kad patektų į rinką (TV2 TRP arba GRP vertė yra didesnė, nes bendrovė transliuoja didesnei šalies daliai) ([1]). Kadangi TV2 turi išskirtinę poziciją, taip pat ir dėl didesnės transliavimo teritorijos bei programų biudžeto, reklamuotojas visuomet dalį savo reklamos biudžeto skirs TV2 siekdamas kiek įmanoma didesnio poveikio, t. y. kiek įmanoma daugiau kontaktų, pasiekti kuo daugiau auditorijos ir (arba) dažnio, su turimu biudžetu. „TvDanmark“ pateikė statistikos, iš kurios matyti, kad nuo 1997-2002 metų „TvDanmark“ dirbo nuostolingai, ir teigė, kad nesąžininga TV2 konkurencija sutrukdė „TvDanmark“ gauti pakankamai pajamų, kad galėtų finansuoti geresnes programas, pritraukiančias reklamos užsakovus.

(44) TV2 nuolaidos tokios didelės, kad klientai, perkantys reklamos klipus šalies mastu transliuojančioje TV2 dažnai gali mažesnėmis kainomis nusipirkti reklamos laiką „TV2 Zulu“ (apjungimas). Reklamos kainos Danijoje yra apie 40-50 % mažesnės negu lygintinose Norvegijoje ir Švedijoje, kadangi TV2 siūlo ypatingus reklaminius paketus 1:1 ir 1:2. Toliau argumentuodama „TvDanmark“ pateikė Danijos televizijos reklamų rinkos kainų analizę, parengtą Danijos konsultacinės bendrovės „Copenhagen Economics“. Ataskaitoje palygintos vidutinės ir ribinės kainos bei daroma išvada, kad konkurencija vyksta dėl likusios paklausos dalies, todėl lyginant reiktų remtis ribinėmis kainomis. Be to, „TvDanmark“ pateikė duomenų, kur lyginamos TV2 kainos ir kainos kitose žiniasklaidos priemonėse bei kitose šalyse.

(45) TV3 pareiškė, kad norėdama išsilaikyti rinkoje yra priversta teikti labai dideles nuolaidas reklamai nuolatinėse programose, kadangi TV2 suteikia ypač dideles nuolaidas likusiai televizijos reklamų užsakovų biudžetų daliai, jei ši reklama taip pat užsakoma TV2 eteryje.

IV. **DANIJOS PASTABOS**

(46) Darydama nuorodą į teismo nutartį *PreussenElektra* byloje ([2]), Danijos vyriausybė iškėlė klausimą, kodėl TV2 skirtos pajamos iš licencijų turėtų būti laikomos valstybės lėšomis pagal EB sutarties 87 straipsnį.

(47) Danijos pareigūnai mano, kad TV2 skirti transliavimo dažniai negali būti laikomi privalumu, kadangi vietinės televizijos stotys taip pat turi savo dažnį. Taigi TV2 nebuvo padaryta išimtis. TV2, kaip ir kitos stotys, mokėjo mokestį už naudojimąsi dažniu.

(48) Dėl patikėjimo Danijos pareigūnai pažymėjo, jog EB sutarties 86 straipsnio 2 dalyje nekeliamas reikalavimas įvesti ypatingą kontrolės sistemą, kuri užtikrintų, kad viešosios paslaugos būtų teikiamos taip, kaip patikėta. Be to, Danijoje esančios kontrolės sistemos pakanka, kad būtų išvengta perteklinio kompensavimo ir (arba) kryžminio subsidijavimo. Generalinis auditorius atliko administravimo auditą ir TV2 apskaitos finansinį auditą.

([1]) Reklamuotojai gali pirkti reklamos laiką Danijos televizijos stotyse dviem būdais – remdamiesi programos reitingo taškais (*Gross Rating Points* (GRP)), kurie apskaičiuojami pagal bendrą žiūrovų nuo 12 metų amžiaus skaičių, arba remdamiesi tikslinės grupės reitingo taškais (*Target Rating Points* (TRP)), kurie apskaičiuojami pagal siauresnę tikslinę grupę. TV2 yra vienintelė televizijos stotis Danijoje, kuri reklamos laiką parduoda pagal GRP.

([2]) 2001 m. kovo 13 d. Teismo sprendimas byloje C-379/98, *PreussenElektra AG* prieš *Schleswag AG*, žr. 2001, p. I-2099, ypač 61 strapsnį.

▼B

(49) Dėl proporcingumo Danijos pareigūnai pastebėjo, kad iš TV2 fondo pervesti 167 mln. Danijos kronų buvo skirti transliavimo tinklo skaitmeninėms technologijoms. Todėl šių pinigų negalima laikyti laisvu akciniu kapitalu.

(50) Dėl atleidimo nuo bendrovių pelno mokesčio Danijos pareigūnai teigė, kad komercinės veiklos pelnas buvo palyginti nedidelis ir TV2 atleidimui nuo šio mokesčio neutralizuoti pasirinktas metodas neleidžia TV2 gauti finansinės naudos iš atleidimo nuo mokesčio, todėl gaunamas tas pats ekonominis efektas.

(51) Danijos pareigūnai sutiko su pirminiu Komisijos vertinimu, kuriame Komisija teigia, kad valstybės finansavimas viršija viešųjų paslaugų teikimo grynąsias išlaidas. Tačiau Danija teigė, kad, nors kompensacija viršija TV2 viešųjų paslaugų teikimo grynąsias papildomas išlaidas, jos negalima laikyti valstybės lėšomis dėl toliau išdėstytų priežasčių.

(52) Pertekliaus negalima laikyti pertekline kompensacija, jis tik parodo, kad, lyginant su apyvarta, TV2 veikla duoda nemažą pelną. Be to, šis kapitalas buvo reikalingas sušvelninti nuostoliams, jei staiga sumažėtų pajamų ir reklamos, nes pagal įstatymą TV2 neturi teisės imti didesnę negu 4 % nuo metinės apyvartos dydžio paskolą. Dar daugiau, valstybė veikė laikydamasi „normalaus rinkos ekonomikos investuotojo“ principo, kadangi dabartinis TV2 kapitalas neviršija to, ką normalus rinkos ekonomikos investuotojas būtų investavęs. Toks kapitalo perteklius neprieštarauja Sutarčiai, jei jis nenaudojamas kryžmiškai subsidijuoti TV2 komercinę veiklą.

(53) Dėl TV2 elgesio reklamos rinkoje Danijos pareigūnai pažymėjo, kad TV2 nuosekliai nustato tokias kainas, kad gautų kuo didesnį pelną. Kainos nustatomos išimtinai remiantis pasiūla ir paklausa. Kainas kasmet nustato TV2 reklamos skyrius remdamasis prognozuojama komercinių žiūrovų (amžiaus grupė nuo 21 iki 50 metų) dalimi, programų planu, konjunktūros vystymusi ir konkurencijos situacija rinkoje. Nei TV2 veiklos išlaidos, nei pajamų iš licencijų dydis į šį apskaičiavimą neįtraukiami.

(54) TV2 kainos didžiausios visoje Danijos rinkoje, todėl negali būti nė kalbos, kad kainos būtų dirbtinai mažinamos ir todėl reikėtų didesnio valstybės finansavimo.

(55) Danijos pareigūnai pateikė „RBB Economics“ ataskaitą dėl konkurencijos Danijos televizijos reklamų rinkoje. Ataskaitos išvadoje teigiama, kad vidutinės TV2 grynosios kainos yra didesnės negu konkurentų kainos ir kad TV2 ir „TvDanmark“ reklamos kainų skirtumas susidaro dėl jų santykinės stiprybės programų kūrimo ir sugebėjimo pritraukti žiūrovus atžvilgiais.

V. **TEISINIS VERTINIMAS**

1. **Valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį**

(56) Kad galėtų nuspręsti, ar pirmiau paminėtos priemonės yra valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį, Komisija turi nuspręsti, ar jos:

— suteikiamos valstybės arba iš valstybės lėšų,

— gali iškreipti konkurenciją suteikdamos prielankumą tam tikroms įmonėms arba tam tikrų gaminių gamybai,

— įtakoja valstybių narių tarpusavio prekybą.

a) *Valstybės lėšos*

(57) Dėl lėšų iš licencijų reiktų visų pirma pažymėti, kad iki 1997 metų TV2 šias lėšas gaudavo tiesiogiai iš TV2 fondo, kuris buvo įsteigtas valstybės ir jos kontroliuojamas. Nuo 1997 metų TV2 šias lėšas gauna iš DR, kuri jas gauna iš radijo imtuvų ir televizorių savininkų.

▼B

(58) Šiame kontekste reiktų paminėti, kad pagal nuolatinę EB Teisingumo teismo praktiką ([1]) ir Komisijos sprendimų praktiką ([2]) finansiniai ištekliai laikomi valstybės lėšomis, jei jie nuolat kontroliuojami valstybės tarnybų ir jais gali naudotis kompetentingos valstybės institucijos.

(59) Visų pirma, šiuo atveju nėra jokios TV2 ir licencijų mokesčių mokėtojų sutarties. Radijo imtuvų ir televizorių savininkai licencijos mokestį moka DR, valstybės kontroliuojamai valstybinei institucijai, o ši toliau moka TV2. Antra, TV2 pajamų iš licencijų dalį nustato kultūros ministras. Taigi galutinė instancija, sprendžianti, kokia suma iš licencijos mokesčio atiteks TV2, yra valstybės institucija. O trečia, jei reikia priversti sumokėti licencijos mokestį, įsikiša valstybė taikydama mokesčių ir skolų valstybei išieškojimo taisykles. Taigi lėšos iš licencijų, kurias gauna TV2, visuomet yra kontroliuojamos valstybės tarnybų ir todėl turi būti laikomos valstybės lėšomis.

(60) Priešingai negu teigia Danijos pareigūnai, Komisija dėl pirmiau išvardytų priežasčių nemano, kad šį atvejį būtų galima prilyginti *PreussenElektra* bylai ([3]).

(61) Taip pat TV2 skiriant *ad hoc* lėšas iš Radijo fondo, lėšos iš licencijų buvo TV2 suteiktos valstybės sprendimu. Tas pats pasakytina apie *ad hoc* lėšų skyrimą TV2 iš TV2 fondo, kai jis buvo panaikintas, kadangi lėšos iš TV2 fondo buvo suteiktos TV2 tik valstybės sprendimu. Kadangi šios lėšos buvo kontroliuojamos valstybės ir jomis galėjo naudotis kompetentingos nacionalinės tarnybos, todėl jos taip pat turėtų būti laikomos valstybės lėšomis.

(62) Atleidžiant nuo bendrovių pelno mokesčio, taip pat yra naudojamos valstybės lėšos, kadangi pajamų iš mokesčio atsisakymas prilygsta valstybės lėšų naudojimui mokestinių sąnaudų forma ([4]).

(63) Tirtoji beprocentinė ir negrąžintina paskola TV2 buvo suteikta tiesiogiai valstybės iš biudžeto. Atsisakydama palūkanų ir nereikalaudama grąžinti paskolos valstybė netenka pajamų, taigi akivaizdu, kad šios lėšos yra valstybės lėšos pagal 87 straipsnio 1 dalį. Be to, Danijos valstybė duoda garantiją už šias kredito linijas. Valstybės garantijos privalumas tas, kad su garantija susijusią riziką prisiima valstybė. Už tai, kad valstybė prisiima riziką, paprastai atsilyginama sumokant atitinkamą mokestį. Jei valstybė tokio mokesčio atsisako, tai yra finansinė nauda TV2 ir valstybės lėšų eikvojimas ([5]).

(64) Valstybė TV2 skyrė nacionalinį transliavimo dažnį, už kurį TV2 valstybės institucijai moka mokestį. Tyrimo laikotarpiu metinis TV2 mokestis už transliavimo dažnį buvo nuo 2 iki 4 mln. Danijos kronų.

(65) Trūkstant pagrindo rasti palyginimą už nacionalinį dažnį sumokėtam mokesčiui, jį galima palyginti tik su mokesčiu, sumokėtu už leidimą tinklu transliuoti didesnei gyventojų daliai. TV2 mokamas mokestis už nacionalinį transliavimo dažnį yra žymiai mažesnis negu tinklo mokestis, kurį turėjo sumokėti „TvDanmark“ – pastarasis kito nuo 5 mln. Danijos kronų 1997 metais iki 30 mln. Danijos kronų 2001 metais – nors savo regioninių

([1]) 2000 m. gegužės 16 d. Teismo sprendimas byloje C-83/98, Prancūzijos Respublika prieš *Ladbroke Racing Ltd* ir Europos Bendrijų Komisiją, žr. 2000, p. I-3271, 50 straipsnis.

([2]) Žr. Komisijos komunikato dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo viešųjų paslaugų transliavimui 17 punktą ir 2002 m. gegužės 22 d. Komisijos sprendimą Nr. 631/2001 dėl BBC Licencijos mokesčio.

([3]) *Op. Cit.*, ypač 58 straipsnis.

([4]) Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo priemonėms, susijusioms su tiesioginiu įmonių apmokestinimu, 10 punktas (OL C 384, 1998 12 10, p. 3).

([5]) Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai suteikiant garantijas (OL C 71, 2000 3 11, p. 7) 2.1.2 punktas.

▼B

dažniu tinklu „TvDanmark“ gali transliuoti tik 77 % šalies gyventojų. Taigi TV2 galėjo transliuoti didesnei Danijos gyventojų daliai už mažesnę kainą.

(66) Todėl Komisija mano, kad toks dažnio mokestis neatitinka rinkos sąlygų. Nereikalaudama sumokėti už šį aktyvą/turtą pagal rinkos sąlygas, valstybė atsisakė valstybės biudžetui mokėtinų pajamų.

(67) Kadangi TV2 transliuoti nereikia vietinių dažnių sujungti į tinklą, kad galėtų sukurti nacionalinį tinklą, TV2 neturi mokėti tinklo mokesčio. Kadangi valstybė teisiškai negalėjo reikalauti tokio mokesčio iš TV2, ji neatsisakė pajamų į valstybės biudžetą ir todėl čia valstybės lėšos nebuvo eikvojamos.

(68) Komisija taip pat nemato valstybės lėšų egzistavimo įstatymo nuostatoje, kad antžeminių antenų savininkai privalo transliuoti viešąsias programas savo antenomis („must-carry“ statusas), kadangi šiuo atveju valstybė nei atsisako kokių nors pajamų, nei aktyviai perveda pinigus šiems operatoriams. Ši galimybė nesuteikia TV2 jokios ekonominės naudos iš valstybės lėšų ([1]).

b) *Palankios sąlygos tam tikroms įmonėms ir konkurencijos iškreipimas*

(69) Be jokios abejonės, pajamos iš licencijų, *ad hoc* pervedimai iš TV2 fondo ir Radijo fondo, atleidimas nuo bendrovių pelno mokesčio, beprocentinės ir negrąžintinos paskolos suteikimas, valstybės garantija kredito linijoms bei prieiga prie nacionalinio transliavimo dažnio palankiomis sąlygomis suteikia TV2 ekonominį ir finansinį pranašumą, dėl kurio šios bendrovės biudžetas nepatiria tiek eksploatacinių išlaidų, kiek patirtų normaliomis sąlygomis. Kadangi gaudama šias lėšas TV2 yra palankesnėje padėtyje negu jų negaunantys konkurentai, šios priemonės turi būti laikomos selektyviomis ir iškreipiančiomis konkurenciją pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį. Tačiau Danija pareiškė, kad šios priemonės – tai kompensacija TV2 už grynąsias išlaidas vykdant bendros ekonominės svarbos užduotis, kurios buvo patikėtos TV2 pagal principus, kuriuos nustatė Europos bendrijų Teisingumo Teismas *Altmark* byloje ([2]).

(70) Valstybės priemonės, kompensuojančios bendros ekonominės svarbos paslaugų tiekimo grynąsias išlaidas, pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį nelaikomos valstybės pagalba, jei kompensacija skiriama taip, kad įmonė iš jos neturėtų jokios faktinės naudos. *Altmark* bylos nutartyje Teisingumo Teismas nurodė, kad šiuo požiūriu turi būti patenkintos tokios keturios sąlygos:

— pirma, įmonė naudos gavėja turi turėti faktinių įsipareigojimų teikti viešąsias paslaugas, kurios turi būti aiškiai apibrėžtos,

— antra, kriterijai, pagal kuriuos skaičiuojama kompensacija, turi būti objektyviai ir skaidriai nustatyti iš anksto,

— trečia, kompensacija negali būti didesnė, negu reikia visiškai arba iš dalies padengti vykdant viešųjų paslaugų misiją patirtas išlaidas, atsižvelgiant į su viešųjų paslaugų tiekimu susijusias pajamas ir pelną,

— ketvirta, jei įmonė, vykdysianti viešųjų paslaugų misiją, neišrenkama viešo konkurso tvarka, reikiamos kompensacijos dydis nustatomas remiantis vidutinės gerai valdomos ir pakankamai aprūpintos gamybos priemonėmis kad galėtų patenkinti viešųjų paslaugų misijai keliamus reikalavimus įmonės išlaidų analize, atsižvelgiant į su viešųjų paslaugų tiekimu susijusias pajamas ir pelną.

([1]) Pagalba Nr. NN 70/98, „Valstybės pagalba valstybiniams televizijos kanalams „Kinderkanal“ ir „Phoenix““ (OL C 238, 1999 8 21, p. 3).

([2]) 2003 m. liepos 24 d. Teismo sprendimas byloje C-280/00, *Altmark Trans GmbH* ir *Regierungspräsidium Magdeburg* prieš *Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* ir *Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht,* žr. 2003, p. I-7747.

▼B

(71) Jei kol kas nesigilintume į tai, ar TV2 yra įmonė, kuriai patikėta tiekti bendros ekonominės svarbos užduotis, Komisija mano, jog šiuo atveju pirmiau išvardytos antra ir ketvirta sąlygos nėra patenkintos. Pirma, kriterijai, kuriais remiantis skaičiuojama kompensacija, nėra objektyviai ir skaidriai apibrėžti iš anksto. Kompensacija nustatoma žiniasklaidos susitarime ketveriems metams, o jokio viešojo biudžeto, kuriame būtų numatytas ryšys tarp kompensacijos dydžio ir rezultatų, nėra. Be to, TV2 gauna visą eilę neskaidrių privalumų (atleidimas nuo mokesčio, palūkanų nemokėjimas ir pan.). Antra, TV2 nebuvo išrinkta viešųjų televizijos paslaugų teikėja viešojo konkurso tvarka, ir nebuvo atlikta jokios analizės siekiant užtikrinti, kad kompensacijos dydis būtų nustatomas remiantis vidutinės gerai valdomos ir pakankamai aprūpintos gamybos priemonėmis, kad galėtų patenkinti viešųjų paslaugų misijai keliamus reikalavimus įmonės išlaidų analize, atsižvelgiant į su viešųjų paslaugų tiekimu susijusias pajamas ir pelną.

(72) Kaip aprašyta 10-12 konstatuojamosiose dalyse, televizijos rinkoje TV2 konkuruoja su kitomis valstybinėmis ir privačiomis televizijos bendrovėmis. Kadangi šių priemonių dėka TV2 sukuriamos palankesnės sąlygos negu jos konkurentams, negaunantiems tokių priemonių, priemonės yra laikytinos selektyviomis ir iškreipiančiomis konkurenciją pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

c) *Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai*

(73) Valstybės priemonėms taikomos EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies nuostatos, jei šios priemonės paveikia valstybių narių tarpusavio prekybą. Taip yra visuomet, jei aptariama veikla yra Bendrijos vidaus prekybos objektas.

(74) Teisingumo Teismas yra pateikęs plačią šios sąvokos interpretaciją. Jei aptariama įmonė nieko neeksportuoja, dar nereiškia, kad negali būti paveikta tarpusavio prekyba. Kai valstybė narė teikia pagalbą įmonei, dėl šios paramos veikla šalies viduje gali išlikti arba netgi išaugti, tačiau tai savo ruožtu sumažina kitų įmonių galimybes įsitvirtinti rinkoje. Taip valstybės pagalba leidžia įmonei naudos gavėjai išlaikyti tokią rinkos dalį, kurią konkurentai kitose valstybėse narėse jau būtų užkariavę ([1]).

(75) Transliavimo komunikate Komisija, darydama nuorodą į Teisingumo Teismo precedentinės teisės praktiką, nurodė, kad „valstybinis viešųjų paslaugų transliuotojų finansavimas paprastai gali būti laikomas turinčiu įtakos verslui tarp valstybių narių. Tai yra aiški pozicija dėl programų teisių įsigijimo ir pardavimo, kas dažniausiai vyksta tarptautiniu lygiu. Viešųjų transliuotojų, kuriems leista parduoti reklamos laiką, rodoma reklama taip pat turi tarptautinį poveikį, ypač vienakalbėse srityse, kurios yra ne vienoje valstybėje. Be to, komercinių transliuotojų nuosavybės sistema gali aprėpti ne vieną valstybę“.

(76) Aptariamu atveju TV2 pati aktyviai dalyvauja tarptautinėje rinkoje, kadangi per Europos transliuotojų sąjungą (*European Broadcasting Union*) TV2 keičiasi televizijos programomis ir dalyvauja Eurovizijos sistemoje ([2]). TV2 tiesiogiai konkuruoja su komercinėmis televizijos bendrovėmis, aktyviai veikiančiomis tarptautinėje rinkoje ir esančiomis kelių šalių savininkų nuosavy-

([1]) 1988 m. liepos 13 d. Teismo sprendimas byloje 102/87, Prancūzijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 1988, p. 4067, ir 1989 m. kovo 17 d. Teismo pirmininko nutartis byloje 303/88, Italijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 1989, p. 801.

([2]) 2002 m. spalio 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas jungtinėse bylose T-185/00, T-216/00, T-299/00 ir T-300/00, *Métropole Télévision SA* (M6) (T-185/00), *Antena 3 de Televisión, SA* (T-216/00), *Gestevisión Telecinco, SA* (T-299/00) ir *SIC – Sociedade Independente de Comunicação, SA* (T-300/00) prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 2002, p. II-3805.

▼B

bėje. Teisingumo Teismo teisės praktika rodo, kad, jei pagalba sustiprina įmonės poziciją kitų įmonių, su kuriomis ji konkuruoja dėl tarpusavio prekybos Bendrijoje, atžvilgiu, laikoma, kad pagalba paveikia tarpusavio prekybą ([1]). TV2 suteiktos finansinės priemonės suteikė TV2 konkurencinių privalumų pirkti televizijos teises ir investuoti į programas, kurios paskui gali būti parduodamos. Pagalba taip pat sudarė palankesnes sąlygas TV2 negu jos konkurentams Europos Sąjungoje sumažindama konkurentų galimybes įsitvirtinti Danijoje. Todėl Komisija padarė išvadą, kad pagalba TV2 įtakoja valstybių narių tarpusavio prekybą pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

d) *Išvada*

(77) Kadangi išpildytos visos 87 straipsnio 1 dalies sąlygos ir mažiausiai dvi iš Teisingumo Teismo *Altmark* bylos nutartyje nustatytų sąlygų yra neišpildytos, Komisija daro išvadą, kad TV2 suteiktos finansinės priemonės yra laikytinos valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį.

(78) Kadangi TV2 savo transliavimo veiklą pradėjo 1989 metais, visos priemonės TV2 buvo suteiktos Danijai jau prisijungus prie Europos bendrijos. Taigi šios priemonės, taip pat ir pajamos iš licencijų, yra nauja, o ne egzistuojanti valstybės pagalba, kaip numatyta EB sutarties 88 straipsnio 1 dalyje.

2. **Pagalbos suderinamumas su bendrąja rinka pagal EB sutarties 86 straipsnio 2 dalį**

(79) Kaip numatyta EB sutarties 86 straipsnio 2 dalyje, „įmonėms, kurioms yra patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas, arba įplaukų biudžetui duodančioms monopolinėms įmonėms, šioje Sutartyje nustatytos taisyklės, ypač konkurencijos taisyklės, yra taikomos, jei jų taikymas nei teisiškai, nei faktiškai netrukdo atlikti joms patikėtų specialių uždavinių. Prekybos plėtojimui neturi būti daroma tokio poveikio, kuris prieštarautų Bendrijos interesams“.

(80) Pagal nuolatinę Teisingumo Teismo praktiką, EB sutarties 86 straipsniu gali būti leidžiama taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą dėl valstybės pagalbos teikimo įmonėms, kurioms patikėta tiekti bendros ekonominės svarbos paslaugas. *Altmark* bylos nutartyje netiesiogiai buvo pripažinta, kad valstybės pagalba, kuria kompensuojamos išlaidos, kurias įmonė patiria vykdydama bendros ekonominės svarbos užduotis, gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka, jei tokia pagalba atitinka EB sutarties 86 straipsnio 2 dalyje keliamus reikalavimus ([2]).

(81) Pagal Teisingumo Teismo nuolatinę praktiką, EB sutarties 86 straipsnyje yra numatyta leidžianti nukrypti nuostata, kurią reikėtų interpretuoti apribojančiai ([3]). Teismas patikslino, kad norint priemonei pritaikyti šią leidžiančią nukrypti nuostatą, turi būti patenkinamos visos šios sąlygos:

— aptariama paslauga turi būti bendros ekonominės svarbos paslauga ir aiškiai valstybės narės įvardyta tokia esanti,

— suinteresuotai įmonei turi būti valstybės narės patikėta teikti tokią paslaugą,

([1]) 1980 m. rugsėjo 17 d. Teismo sprendimas byloje 730/79, *Philip Morris Holland BV* prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 1980, p. 2671, 11 straipsnis; 1991 m. kovo 21 d. Teismo sprendimas byloje C-303/88, Italijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 1991, p. I-1433, 17 straipsnis; 2000 m. rugsėjo 19 d. Teismo sprendimas C-156/98, Vokietijos Federacinė Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 2000, p. I-6857, 33 straipsnis.

([2]) Altmark bylos nutartis (cit. pirm.), 101-109 straipsniai.

([3]) 1974 m. kovo 27 d. Teismo sprendimas byloje 127-73, *Belgische Radio en Televisie* prieš *SV SABAM* ir *NV Fonior*, žr. 1974, p. 313.

▼B

— Sutarties konkurencijos taisyklių taikymas turi trukdyti vykdyti ypatingas įmonei pavestas užduotis, o leidžiančios nukrypti nuostatos taikymas neturi įtakoti tarpusavio prekybos tiek, kad tai prieštarautų Bendrijos interesams.

(82) Komisijos Transliavimo komunikate numatyti principai ir metodai, kuriuos Komisija ketina taikyti siekdama, kad būtų išpildytos pirmiau išvardytos sąlygos. Todėl konkrečiu atveju ji turi nuspręsti:

— ar Danijos pareigūnai yra aiškiai ir tiksliai apibrėžę TV2 televizijos transliacijų veiklą kaip bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimą (apibrėžimas),

— ar Danijos pareigūnai TV2 oficialiai patikėjo tiekti šią paslaugą (patikėjimas),

— ar valstybės finansavimas neviršija grynųjų šių viešųjų paslaugų misijos vykdymo išlaidų net ir atsižvelgus į kitas tiesiogines arba netiesiogines pajamas, gaunamas teikiant šias viešąsias paslaugas (proporcingumas).

a) *Apibrėžimas*

(83) Kaip nustatyta Transliavimo komunikato 33 punkte, valstybės narės pačios apibrėžia viešojo transliuotojo viešųjų paslaugų misiją. Atsižvelgdama į ypatingą televizijos sektoriaus pobūdį, Komisija mano, kad, atsižvelgiant į Protokolo nuostatas dėl interpretavimo, pagal EB sutarties 86 straipsnio 2 dalį galima numatyti „platų“ apibrėžimą, pavedantį konkrečiai televizijos bendrovei teikti visapusiškas ir įvairias programas, atitinkančias jai skirtą misiją. Toks apibrėžimas atitiktų tikslą patenkinti visuomenės demokratinius, socialinius ir kultūrinius poreikius bei garantuoti žiniasklaidos pliuralizmą, taip pat ir kultūrinę bei kalbinę įvairovę. Komisijos vaidmuo tėra kontroliuoti, kad viešosios paslaugos misijos apibrėžime nebūtų akivaizdžių klaidų.

(84) Pagal įstatymą TV2, kaip viešųjų paslaugų misijos vykdytojai, yra patikėta *„televizija, radiju, internetu ir pan. Danijos gyventojams užtikrinti plačią programų ir paslaugų pasiūlą, įskaitant informavimą apie naujienas ir švietimo, mokymo, meno ir pramogų sritis“*. Kaip numatyta 15 konstatuojamojoje dalyje, viešosios televizijos paslaugos misija išsamiau aprašyta TV2 įstatuose ir Radijo ir televizijos įstatyme.

(85) Nors TV2 transliavimo patikėjimas yra kokybinis ir jo apibrėžimas pakankamai platus, Komisija mano, kad toks „platus“ apibrėžimas neprieštarauja Transliavimo komunikatui.

(86) Komisija taip pat mano, kad TV2 įpareigojimas remti Danijos kino filmų gamybą yra viešosios televizijos transliavimo paslaugos dalis, nes vėliau per viešąją televiziją TV2 transliavo tuos filmus, kurių platinimo teises ji buvo įsigijusi.

(87) Komisija negali sutikti su suinteresuotųjų šalių išreikštomis pastabomis, kad TV2 viešųjų paslaugų misija negali būti laikoma bendros ekonominės svarbos užduoties teikimu, nes ši misija nesiskiria nuo transliavimo reikalavimų, keliamų komerciniams operatoriams išduodant jiems leidimą transliuoti. Komisija mano, kad reiktų skirti su bendra ekonomine svarba susijusias sąlygas, keliamas komerciniam televizijos transliuotojui leidimui gauti, ir kai valstybė paveda viešajai arba privačiai įmonei vykdyti bendros ekonominės svarbos užduotį ([1]). Akivaizdu, kad pagal įstatymą TV2 yra patikėta teikti viešąją televizijos transliavimo paslaugą. Be to, visi TV2 konkurentai – TV3 ir 3 + bei „TvDanmark1“ – transliuoja pagal Jungtinės Karalystės

([1]) 1997 m. birželio 26 d. Komisijos sprendimo Nr. 97/606/EB pagal EB sutarties 90 straipsnio 3 dalį dėl išimtinės teisės transliuoti televizijos reklamą Flandrijoje 14 konstatuojamoji dalis (OL L 244, 1997 9 6, p. 18).

▼B

leidimą. Taigi šiems kanalams Danijos taisyklės netaikytinos. Jos taikytinos tik „TvDanmark2“. Taip pat reiktų pažymėti, kad siekiant užtikrinti minimalių etikos ir viešosios moralės reikalavimų laikymąsi neretai ir kitose šalyse taikomi panašūs įpareigojimai kaip Danijos tinkle veikiantiems kanalams. Aišku, kad TV2 įstatuose nustatyti išsamūs įsipareigojimai apima daugiau negu minėti minimalūs reikalavimai.

(88) TV2 viešosios paslaugos misijos apibrėžime, be įsipareigojimo radiju ir televizija transliuoti viešąsias tam tikro turinio programas, numatyti ir įsipareigojimai internetu arba kitomis panašiomis priemonėmis teikti naujienų, visuomenės informavimo, švietimo, mokymo, meno ir pramogų srities paslaugas.

(89) Informacinės visuomenės paslaugų teikimas yra kitokio pobūdžio negu televizijos paslaugų teikimas, bet kaip minima Transliavimo komunikato 34 punkte, „viešųjų paslaugų funkcijos taip pat gali aprėpti ir tam tikras paslaugas, kurios nėra „programos“ tradicine prasme, pvz., operatyviąsias informacijos paslaugas, jei atsižvelgiant į skaitmeninio amžiaus veiklos plėtrą ir įvairėjimą tokios paslaugos skirtos toms pačioms atitinkamoms visuomenės demokratijos, socialinėms ir kultūrinėms reikmėms“.

(90) Šioje byloje Komisija pažymi, kad TV2 viešųjų paslaugų dalis teikiama interneto puslapyje. Šiame interneto puslapyje vartotojai informuojami apie TV2 viešosios televizijos programas. Be šio interneto puslapio TV2 taip pat sukūrė komercinį interneto puslapį su žaidimais ir pan.

(91) Komisija pripažįsta, kad tas TV2 interneto puslapis, kuriame vartotojai supažindinami tik su TV2 viešosios televizijos programomis, yra TV2 viešųjų paslaugų misijos dalis. Todėl tai, kad šis puslapis įtrauktas į viešosios paslaugos teikimą, nėra klaidinga.

(92) Tačiau TV2 komercinio interneto puslapio paslaugos laikomos visiškai komercine veikla, kadangi jame siūlomi interaktyvūs produktai, kuriais siekiama patenkinti individualius vartotojų poreikius, pavyzdžiui, žaidimai su „pokalbių kambariais“, kurie nesiskiria nuo atitinkamų komercinių produktų. Atsižvelgiant į tai, kad tokios paslaugos netenkina demokratinių, socialinių ir kultūrinių visuomenės poreikių, jos negali būti laikomos bendros ekonominės svarbos užduotimis pagal EB sutarties 86 straipsnio 2 dalį. Danijos pareigūnai taip pat buvo tos nuomonės, kad tokia veikla nėra TV2 viešosios paslaugos dalis.

b) *Patikėjimas*

(93) Kad būtų galima pritaikyti EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies leidžiančią nukrypti nuostatą, TV2 turi būti oficialiu teisės aktu pavesta teikti viešąsias paslaugas. Komisija pažymi, kad formaliai Danijos Radijo ir televizijos įstatymo 6a ir 6b straipsniai bei TV2 įstatai paveda TV2 teikti viešąsias televizijos paslaugas. Tačiau kadangi iš įstatyme pateikiamo apibrėžimo nėra pakankamai aišku, kokias kitas veiklas apima viešųjų paslaugų misija, tad, norėdama vykdyti kokią nors papildomą veiklą kaip viešųjų paslaugų misijos dalį, TV2 turi gauti atitinkamą formalų patikėjimą. Komisija pabrėžia, kad tyrimo laikotarpiu TV2, be viešosios televizijos transliavimo, neteikė jokių papildomų paslaugų. Interneto puslapis (kuriame teikiamos žaidimų paslaugos ir pan.) buvo komercinė veikla, tačiau tas interneto puslapis, kuriame vartotojai tik informuojami apie viešosios televizijos programas, yra viešosios paslaugos misijos dalis, kadangi jo negalima atskirti nuo televizijos transliavimo paslaugų. Todėl Komisija daro išvadą, kad tyrimo laikotarpiu TV2 buvo tinkamai pavesta teikti viešąsias paslaugas.

(94) Tačiau, kaip numatyta Transliavimo komunikato 41-43 punktuose, televizijos bendrovei ne tik turi būti formaliai pavesta teikti viešąsias paslaugas – būtina tas paslaugas teikti taip, kaip nusta-

▼B

tyta jas teikti pavedančiu teisės aktu. Kadangi Komisija negali įvertinti, ar patenkinami kokybės reikalavimai, pageidautina, kad egzistuotų tinkama priežiūros tarnyba. Už veiksmingos priežiūros užtikrinimą atsakinga pati valstybė narė, su sąlyga, kad aptariama tarnyba būtų nepriklausoma nuo įmonės, kuriai pavesta teikti paslaugą.

(95) Šiame kontekste Komisija pažymi, kad 2000 metais generalinis auditorius atliko ypatingą TV2 viešosios paslaugos misijos turinio ir pobūdžio tyrimą bei tyrė, kaip šie pavedimai buvo įgyvendinami praktiškai. Tyrimo metu nebuvo pastebėta jokių trūkumų TV2 atliekant jai pavestą viešųjų paslaugų misiją. 2001-2002 metais egzistavo Viešųjų paslaugų taryba, turėjusi užtikrinti, kad TV2 laikytųsi savo viešųjų paslaugų misijos įsipareigojimų, nors per trumpą savo egzistavimo laikotarpį ši taryba nėra paskelbusi jokios ataskaitos šia tema. Komisija taip pat nerado jokių požymių, kad TV2 nesilaikytų savo įsipareigojimų arba kad bendrovė veiktų taip, jog jos veiklos nebebūtų galima laikyti bendros ekonominės svarbos užduočių vykdymu pagal EB sutarties 86 straipsnio 2 dalį.

(96) Remiantis 2002 m. birželio 3 d. sudarytu žiniasklaidos susitarimu, TV2 daugiau neprivalo pateikti metinės viešosios paslaugos biudžeto arba finansinės ataskaitos. Vietoj jų vyriausybė nori su TV2 sudaryti viešosios paslaugos teikimo sutartį, kuria TV2 būtų įpareigota kasmet pateikti ataskaitą apie savo įsipareigojimų pagal viešosios paslaugos teikimo sutartį vykdymą. Šios metinės ataskaitos turi būti pateikiamos Radijo ir televizijos komitetui bei turi būti jo patvirtinamos.

(97) Dėl viešosios televizijos transliavimo paslaugų finansinės kontrolės, Komisija pažymi, kad visą tyrimo laikotarpį TV2 sąskaitas tikrino generalinis auditorius. Šis auditas buvo ne tik finansinis, bet ir valdymo auditas, nors generalinis auditorius neturėjo jokių įgaliojimų paveikti TV2 viešosios paslaugos teikimo išlaidų perteklinio kompensavimo.

(98) Vis dėlto, Komisija turi įgaliojimus įvertinti, ar vyko perteklinis kompensavimas. Komisija pažymi, kad Danijoje buvo įgyvendinta Skaidrumo direktyva. Komisija taip pat gavo pakankamai skaidrių duomenų iš Danijos pareigūnų, kad galėtų įvertinti, ar valstybės finansavimas viršijo papildomas viešosios paslaugos teikimo išlaidas, ar ne.

c) *Proporcingumas*

(99) Remiantis Skaidrumo direktyva ([1]), valstybės narės turi užtikrinti, kad viešųjų paslaugų teikimo veiklos ir neviešųjų paslaugų teikimo veiklos finansinė apskaita būtų atskirta. Išlaidos ir pajamos turi būti teisingai priskiriamos atitinkamai veiklai remiantis aiškiai apibrėžtais ir objektyviais išlaidų skaičiavimo kriterijais.

(100) Komisija mano, kad televizijos sektoriuje gali būti sunku arba netgi neįmanoma atskirti viešųjų ir komercinių paslaugų išlaidas, kai jų veiklos išlaidos yra bendros. Šiame sektoriuje valstybės narės gali visas televizijos bendrovės programas laikyti viešųjų paslaugų misijos vykdymu, tačiau tuo pat metu atsižvelgdamos į jų naudojimą komerciniu tikslu ([2]).

(101) Valstybės pagalba, teikiama kaip kompensacija už viešųjų paslaugų misijos vykdymą, neturėtų būti didesnė negu viešųjų paslaugų misijos vykdymo grynosios išlaidos. Apskaičiuojant grynąsias išlaidas reikia atsižvelgti į kitas tiesiogines arba netie-

([1]) 2000 m. liepos 26 d. Komisijos direktyva 2000/52/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 80/723/EEB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybinių įmonių skaidrumo (OL L 195, 1980 7 29, p. 75).

([2]) Transliavimo komunikatas, 53 punktas.

▼B

siogines pajamas iš viešųjų paslaugų veiklos. Todėl vertinant pagalbos proporcingumą atsižvelgiama į viešųjų paslaugų teikimo grynąjį pelną.

(102) Be to, gali atsirasti rinkos iškraipymų, kas nėra būtina viešųjų paslaugų misijai vykdyti. Pavyzdžiui, kadangi mažesnį pelną kompensuoja valstybės pagalba, viešųjų paslaugų transliuotojas gali susigundyti nuleisti reklamos ar kitų neviešųjų paslaugų veiklų kainą rinkoje ir taip sumažinti konkurentų pajamas. Todėl Komisija mano, kad, jei viešųjų paslaugų transliuotojas sumažina neviešųjų paslaugų veiklos kainas tiek, kad tai nebepadengia savarankiškų išlaidų, kurias sėkmingai veikiantis komercinis operatorius esant panašiai padėčiai paprastai privalėtų padengti, tokia praktika rodo, kad įsipareigojimai teikti viešąsias paslaugas atlyginami per daug.

(103) Todėl yra du proporcingumo įvertinimo, kurį turi priimti Komisija, aspektai. Pirma, Komisija turi apskaičiuoti TV2 pavestos viešosios paslaugos teikimo grynąsias išlaidas ir ištirti, ar šiai bendrovei skirta kompensacija yra perteklinė. Antra, Komisija turi ištirti visus turimus duomenis, kurie gali atskleisti, kad TV2 sumažino komercinių rinkų, pavyzdžiui, reklamos rinkos, kainas siekdama sumažinti konkurentų gaunamas pajamas.

i) Viešosios paslaugos teikimo grynosios išlaidos atlyginamos per daug

(104) Siekdama įvertinti proporcingumą, visų pirma, Komisija turi nustatyti bendros ekonominės svarbos užduoties vykdymo išlaidas. Kadangi TV2 taip pat vykdo komercinę veiklą, TV2 privalo atskirti skirtingų savo veiklų apskaitą. Nuo 2001 metų pagal įstatymą TV2 yra įpareigota atskirai vesti savo komercinės veiklos ir viešosios paslaugos misijos vykdymo veiklos buhalterinę apskaitą.

(105) Antra, skaičiuodama grynąsias išlaidas Komisija turi iš viešosios paslaugos teikimo veiklos bendrųjų (bruto) išlaidų atimti grynąjį pelną, kurį gavo viešosios paslaugos veiklą naudodama komercinei veiklai. Šiam tyrimui Danijos pareigūnai pateikė TV2 komercinės veiklos ir viešosios paslaugos teikimo veiklos rezultatų duomenis, apskaičiuotus pagal Transliavimo komunikato 56 punkte nurodytą metodą. Iš šių duomenų matyti, kad didesnės TV2 komercinės veiklos dalies išlaidos yra tos pačios kaip ir viešosios paslaugos teikimo veiklos išlaidos ([1]). Todėl komercinei veiklai negalėjo būti priskirta jokių reikšmingesnių išlaidų. Kadangi taip yra, norėdama apskaičiuoti viešosios paslaugos teikimo grynąsias išlaidas, Komisija atima komercinio naudojimosi grynąsias pajamas. Komercinės interneto paslaugos yra vienintelė veikla, kuri gali būti atskirta nuo viešosios paslaugos teikimo veiklos. Nuo 1997 metų pradžios TV2 patirti komercinės interneto veiklos nuostoliai sudaro 11,3 mln. Danijos kronų.

(106) Galiausiai Komisija turi įvertinti, ar valstybės priemonė apskritai neviršija bendros ekonominės svarbos užduoties vykdymo grynųjų išlaidų.

(107) Todėl siekdama gauti viešosios veiklos teikimo veiklos grynąsias išlaidas šiame tyrime Komisija iš viešosios paslaugos teikimo veiklos bendrųjų išlaidų atėmė viešosios paslaugos teikimo veiklos pajamas (pajamos iš reklamos ir kitos komercinės veiklos). Paskui iš viešosios veiklos grynųjų išlaidų atimtas nuolatinis valstybės finansavimas. Skaičiavimai pateikiami toliau esančioje 1 lentelėje.

([1]) Pvz., pelno riba už stulpų nuomą sudaro 100 %, už pardavimą – nuo 53,5 % iki 100 %, už programų pardavimą sudaro tarp 85,7 % ir 92,3 %, už kitus pajamų šaltinius – tarp 62 % ir 75 %.

▼B

1 lentelė

Viešosios paslaugos teikimo išlaidos ir kompensacinės priemonės 1995-2002 m. remiantis sąskaitomis

(mln. Danijos kronų)

Metai	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Iš viso
Viešosios paslaugos bendrosios išlaidos	– 755,8	– 856,2	–1 415,2	–1 475,3	–1 439,1	–1 531,6	–1 518,5	–1 604,1	–10 595,8
Investicijos į skaitmenines technologijas (a)	0	0	0	0	–10,3	– 4	–56,7	–23,9	–94,9
Grynosios pajamos iš reklamos	0	0	1 091,9	1 118,4	1 014,4	1 089,9	1 006,8	1 028,3	6 349,7
Kitos pajamos	83,2	121,6	97,3	76,3	50,9	65,4	58	73,8	626,5
Viešosios paslaugos grynosios išlaidos	– 672,6	– 734,6	– 226,0	– 280,6	– 384,1	– 380,3	– 510,4	– 525,9	–3 714,5
Licencijų mokestis/TV2 fondas	730,4	694	328,5	357,5	414,6	449,2	537,3	556,2	4 067,7
Pervedimas panaikinus Radijo fondą	0	0	8	10	15	25	0	0	58
Pervedimas panaikinus TV2 fondą	0	0	217	0	0	0	0	0	217
Skirtumas (iš grynųjų išlaidų atėmus valstybės kompensaciją)	57,8	–40,6	327,5	86,9	45,5	93,9	26,9	30,3	628,2

(a) Kapitalas, kurį TV2 gavo skaitmeninių technologijų įdiegimui, nurodomas kaip 1997 metų pajamos. Atlikus investicijas, atitinkami sumažinimai skaičiuojami kaip išlaidos. Siekiant, kad tos pačios išlaidos nebūtų skaičiuojamos du kartus, kapitalo sumažėjimas, atitinkantis investicijų apimtį, buvo atimtas iš viešosios paslaugos teikimo veiklos išlaidų.
Šaltinis: TV2 metinis balansas.

(108) Kaip galima apskaičiuoti iš pirmiau pateiktos lentelės, finansavimas viršija išlaidas 628,2 mln. Danijos kronų (84,3 mln. EUR).

(109) Komisija pažymi, kad „TvDanmark“ nuomone, skaičiuojant kompensacijos perteklių, taip pat reikia atsižvelgti į kitas priemones TV2 naudai, pavyzdžiui, atleidimą nuo palūkanų ir mokesčių mokėjimo bei galimybę palankiomis sąlygomis naudotis nacionaliniu transliavimo dažniu. Šių privalumų finansinė nauda apibendrinama toliau pateikiamoje 2 lentelėje:

2 lentelė

Apskaičiuota finansinė nauda dėl atleidimo nuo mokesčio ir palūkanų bei naudojimosi transliavimo dažniu

(mln. Danijos kronų)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Iš viso
Atleidimas nuo bendrovių pelno mokesčio	19,7	–13,8	54,6	30,1	16,7	29,7	18,5	3,9	159,4
Už įsikūrimo paskolą priaugusios palūkanos	44,5	39,2	36,9	41,3	37,5	45,1	51,7	45,6	341,8
Valstybės garantija kredito linijoms	2,4	2,1	1,7	1,4	1,0	0,7	0,4	0,1	9,8
Transliavimo dažnio mokestis (a)			2,3	7,9	12,6	21,4	26,0		70,2

▼B

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Iš viso
Iš viso	66,6	27,5	95,5	80,7	67,8	96,9	96,6	49,6	581,2

([a]) Skirtumas tarp TV2 sumokėto dažnio mokesčio ir „TvDanmark“ sumokėto tinklo mokesčio.

(110) Komisija sutinka, kad šiame tyrime reikia atsižvelgti į minėtas priemones. Tačiau apskaičiuojant kompensacijos perteklių ir į 1 lentelę jų nebūtina įtraukti. Laikantis Komisijos pozicijos RAI byloje ([1]), šie papildomi privalumai gali būti laikomi kompensuojamomis išlaidomis, kurias antraip būtų reikėję finansuoti. Skaičiuojant viešosios paslaugos teikimo išlaidų valstybės finansavimo proporcingumą, šių papildomų privalumų nereikėtų įtraukti, nes jei šios išlaidos būtų apmokamos, tai atitinkamai padidintų pradines TV2 pavestos viešosios paslaugos teikimo veiklos išlaidas. Grynajam rezultatui tai neturėtų įtakos. Tačiau kadangi šiuo atveju taip yra, reikia užtikrinti, kad šie privalumai būtų skiriami tik viešajai paslaugai teikti, o ne komercinei veiklai. Šis klausimas nagrinėjamas 128-130 konstatuojamosiose dalyse.

(111) Danijos vyriausybė pateikė argumentus per dideliam atlyginimui pateisinti. Visų pirma, ji teigia, kad buvo svarbu sukaupti kapitalo siekiant sustiprinti TV2 atsilaikyti prieš pajamų iš reklamos svyravimus ir taip apsaugoti TV2 skirtos viešosios paslaugos įgyvendinimą. Antra, ji teigia, kad perteklius atspindi nemažą TV2 veiklos grąžą ir kad kaupdama akcinį kapitalą ji elgėsi kaip privatus rinkos ekonomikos investuotojas, kadangi buvo svarbu optimizuoti TV2 kapitalo struktūrą.

(112) Pirmasis Danijos pareigūnų argumentas yra, kad kapitalas buvo reikalingas siekiant sušvelninti galimus pajamų iš reklamos svyravimus. Šiame kontekste jie pabrėžia, kad 1996 metų generalinio auditoriaus ataskaitoje minima, kad TV2 reiktų padidinti akcinį kapitalą norint atsilaikyti prieš pajamų iš reklamos svyravimus.

(113) Komisija pripažįsta, kad įmonei gali būti svarbu turėti tokį rezervą siekiant užtikrinti jai pavestos viešosios paslaugos misijos vykdymą. Tačiau toks rezervas turi būti įkurtas su tam tikra konkrečia paskirtimi, be to, jis turi būti taisyklėmis suderintas su konkrečiomis datomis, kada turi būti grąžintas konstatuotas kompensacijos perteklius. Tai užtikrintų, kad viešosios televizijos bendrovė neįgytų neteisėto pranašumo. Komisija pažymi, kad šiuo atveju jokių konkrečios paskirties rezervų nebuvo kaupiama – buvo kaupiamas akcinis kapitalas. O akcinį kapitalą galima panaudoti įvairiai, nebūtinai viešosios paslaugos teikimui užtikrinti.

(114) Danijos pareigūnai dar pateikia pavyzdį, kad TV2 nebūtų galėjusi išsilaikyti, jei pajamos iš reklamos būtų sumažėjusios dar daugiau negu tai įvyko 1999 metais. Tais metais TV2 gavo 104 mln. Danijos kronų arba 9,3 % reklamos pajamų mažiau negu ankstesniais metais. Komisija pažymi, kad tais pačiais metais pajamos iš licencijų buvo padidintos 57 mln. Danijos kronų arba 16 % daugiau negu ankstesniais metais. TV2 taip pat sumažino programų išlaidas, kaip sumažėjus pajamoms būtų padariusi bet kuri kita komercinė televizijos bendrovė. Apskritai TV2 metinis pelnas sumažėjo, bet TV2 vis tiek dirbo pelningai ir jai nereikėjo naudotis rezervais. Taigi praktiškai sukaupto kapitalo TV2 niekada neprireikė.

(115) Todėl Komisija daro išvadą, kad sukauptas kapitalas nebuvo būtinas, kad TV2 galėtų dirbti pagal paskirtį. Be to, būtų buvę tikslingiau bendrovę apsaugoti nuo galimo pajamų iš reklamos sumažėjimo įsteigiant skaidrų rezervą, o ne leidžiant įmonės

([1]) 2003 m. spalio 15 d. Komisijos sprendimas 2004/339/EB dėl Italijos pagalbos priemonių RAI SpA naudai (OL L 119, 2004 4 23, p. 1).

▼B

pelnui tiesiog kauptis. Todėl Komisija negali sutikti su pirmuoju Danijos pareigūnų argumentu.

(116) Antrasis Danijos pareigūnų argumentas buvo, kad jie metinį TV2 pelną reinvestavo į TV2 akcininkų nuosavybę ir kad pelnas atspindi pelningą TV2 veiklą.

(117) Remiantis nuolatine teismų praktika, Komisija turi nuspręsti, kiek tikėtina, kad privatus investuotojas, tokio dydžio kaip viešojo sektoriaus administraciniai organai, darytų tokio masto kapitalo investicijas ([1]).

(118) Visų pirma, Komisija pažymi, kad TV2 įsteigti iš paskolos, o ne iš akcinio kapitalo lėšų, nusprendė Danijos valstybė. Paskui taip pat Danijos valstybė teikė kredito liniją TV2. Kadangi šiuo atveju Danija yra vienintelis įmonės akcininkas, Danija yra pirmasis ir paskutinysis kreditorius, su kuriuo reiktų atsiskaityti bankroto atveju. Taigi investuotojo požiūriu, Danijos valstybė galėtų siekti kuo daugiau naudos iš savo investicijų reikalaudama arba palūkanų už paskolą arba investicijų grąžos.

(119) Tačiau Komisija pažymi, kad visą tyrimo laikotarpį Danija atsisakydavo savo teisės į palūkanas ir nereikalaudavo grąžinti paskolų. Taigi TV2 galėjo sukaupti savo akcinį kapitalą ir toliau naudojosi beprocentine ir negrąžintina paskola, todėl susikaupė didelis kapitalo perteklius, kuris nebuvo numatytas jokiam konkrečiam tikslui. Be to, Danijos valstybė nereikalavo mokėti palūkanų nuo susikaupusio kapitalo. Iš tikrųjų Danija nereikalavo grąžos už savo investicijas, kurios paprastai reikalautų bendrovės savininkas ar kreditorius.

(120) Be to, Danijos pareigūnai nepateikė jokio paaiškinimo, kodėl strateginiu požiūriu buvo logiška reinvestuoti pelną į TV2 užuot reikalavus išmokėti palūkanas arba grąžinti paskolą. Paprastai investuotojas tokį sprendimą priimtų tik tokiu atveju, jei manytų, kad reinvestavimas padidintų pirminės jo investicijos vertę. Šiuo atveju Danijos pareigūnai nepareiškė, kad būta tokio verslo plano arba aiškios, suformuluotos verslo strategijos, kuris patvirtintų, kad šiuo atveju būtent taip ir yra. Nematyti ir jokių kitų požymių, kad TV2 planavo plėtoti savo veiklą siekdama sukurti tokį vertės padidėjimą.

(121) Komisija pažymi, kad 1997 metais buvo panaikintas TV2 fondas ir TV2 buvo leista pasilaikyti visas jo lėšas. Komisija nesutinka, kad kultūros ministro sprendimą suteikti TV2 daugiau finansinės laisvės galima prilyginti konkrečiam valstybės kaip investuotojo sprendimui gaunamą pelną reinvestuoti į TV2.

(122) Todėl Komisija mano, jog kadangi šiuo tiriamu atveju nebuvo jokio investuotojo, kuriam reikėtų kompensuoti jo investicijas, skaičiuojant TV2 grynąsias išlaidas nereikia atsižvelgti į kapitalo pajamas.

(123) Komisija negali sutikti su Danijos pareigūnų daromomis nuorodomis, kuriomis jie siekia įrodyti, kad, metinį pelną reinvestuodami į TV2, jie elgėsi kaip privatus investuotojas. Vertindami TV2 rezultatus Danijos pareigūnai remiasi pajamomis nuo apyvartos. Šiame tyrime reikia pabrėžti, kad Danijos vyriausybė nuo pat pradžių buvo TV2 finansuotoja, kadangi ji teikė TV2 dideles sumas bendrovės eksploatacinėms išlaidoms padengti. Šių lėšų apimtis yra tiesiogiai susijusi su TV2 rezultatais. Abejotina, ar tais atvejais, kai valstybė yra ir finansuotoja ir investuotoja, verta analizuoti pagrindinius finansinius rodiklius. Kadangi valstybės finansavimas nepriklauso nuo išlaidų, šiuos pagrindi-

([1]) 1991 m. spalio 3 d. Teismo sprendimas byloje C-261/89, Italijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 1991, p. I-4437; 1994 m. rugsėjo 14 d. Teismo sprendimas jungtinėse bylose C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, Ispanijos Karalystė prieš Europos Bendrijų Komisiją, žr. 1994, p. I-4103.

▼B

nius duomenis visuomet galima pagerinti padidinant skiriamų valstybės lėšų apimtį. Tačiau kadangi paprastai perteklinis finansavimas lemia efektyvumo sumažėjimą, o tai reiškia ir valstybės pinigų eikvojimą, labai abejotina, ar didesnis finansavimas duos geresnių rezultatų.

(124) Todėl Komisija nemano, kad galima būtų laikyti, jog Danijos pareigūnai elgėsi kaip privatus rinkos ekonomikos investuotojas. Nepanašu, kad Danijos pareigūnai būtų atidžiai ištyrę ir išanalizavę, kokio pobūdžio investicijos atneštų didžiausią grąžą. Be to, pelnas nebuvo pervedamas į TV2 akcinį kapitalą skaidriomis sąlygomis, remiantis aiškiu sprendimu, ir su tam tikru konkrečiu tikslu pagal kapitalo pervedimo taisykles. Kaip pirmiau paaiškinta, Danijos pareigūnai nereikalavo savo investicijų grąžos, o Danijos valstybei reinvestuojant metinį pelną į TV2, tai nebuvo pagrįsta jokia išankstine rinkos ekonomikos investavimo strategija.

(125) Vienintelė išimtis dėl kapitalo įdėjimo – tai investicijos į TV2 gamybos įrangos skaitmenines technologijas. Komisija pažymi, kad Danijos pareigūnai teigia, jog šio kapitalo negalima laikyti laisvu kapitalu. Remiantis 1997 metų TV2 metine ataskaita, Žiniasklaidos taryba „Medieforliget“ nusprendė, kad TV2 turi iki 2000 metų pabaigos į savo gamybos įrangą įdiegti skaitmenines technologijas. TV2 ir regioninių stočių skaitmeninėms technologijoms buvo skirta 300 mln. Danijos kronų. 1997 metais TV2 šiam tikslui buvo pervesta 167 mln. Danijos kronų. Todėl Komisija sutinka, kad šios lėšos buvo skirtos remiantis aiškiu sprendimu ir buvo skirtos konkrečiam tikslui.

(126) Tačiau galiausiai šis rezervas buvo tik iš dalies panaudotas pagal priimtą sprendimą. 2000 metų pabaigoje, kai skaitmeninės technologijos jau turėjo būti įdiegtos, TV2 buvo investavusi tik 14,3 mln. Danijos kronų iš minėtų 167 mln. Tyrimo laikotarpio pabaigoje realiai į skaitmenines technologijas buvo investuota tik 95 mln. Danijos kronų. Nuo 2003 m. sausio 1 d. yra išskirti likę 72 mln. Danijos kronų, taigi TV2 gali juos panaudoti kokiam tik nori tikslui. Todėl Komisija mano, kad ši likutinė suma, kurią galima prilyginti bet kokiam kitam TV2 veiklos finansavimo šaltiniui, gali tapti pertekline kompensacija. Todėl ši likutinė suma taip pat įtraukta į pirmiau pateiktus kompensacijos pertekliaus skaičiavimus.

(127) Atsižvelgdama į visa tai, dėl pirmosios proporcingumo vertinimo dalies Komisija daro išvadą, kad TV2 iš tikrųjų gavo 628,2 mln. Danijos kronų (84,3 mln. EUR) kompensacijos per daug.

(128) Kaip aprašyta įvadinėje dalyje, TV2 taip pat užsiima įvairia komercine veikla. Vis dėlto komercinė veikla sudaro tik nedidelę visos TV2 veiklos dalį. Šios komercinės veiklos išlaidos buvo paskirtos pagal Transliavimo komunikate nurodytą metodą, taigi visiško išlaidų paskirstymo nebuvo atlikta. Dėl TV2 galimybių palankiomis sąlygomis naudotis transliavimo dažniu, Komisija pažymi, kad tai neatsiejama nuo viešosios paslaugos teikėjo užduoties. Komisija taip pat mano, kad visos finansavimo išlaidos (palūkanų nauda) gali būti priskiriamos viešosios paslaugos teikimo veiklai pagal Transliavimo komunikatą.

(129) Siekiant neutralizuoti atleidimą nuo mokesčio, dėl kurio viešąsias paslaugas teikianti bendrovė turi finansinės naudos, 30 % komercinės veiklos pelno turi būti skiriama viešosios paslaugos teikimo veiklai. Tai daroma tik nuo 2001 metų. Todėl Komisija pripažįsta, kad televizijos rinka galėjo būti iškreipta, kadangi nustatydama savo komercines kainas TV2 nebuvo priversta atsižvelgti į bendrovių pelno mokestį. Tačiau ateityje šio privalumo nebebus, kadangi įvedus „neutralizavimo mechanizmą“ pervedama dalis yra tokio dydžio kaip pelno mokestis. Dėl kompensacijos pertekliaus praeityje apskaičiavimo tai nekelia jokios problemos,

▼B

kadangi visos šios komercinės veiklos pajamos buvo panaudotos grynosioms viešosios paslaugos teikimo išlaidoms sumažinti.

(130) TV2 komercinės interneto paslaugos buvo nuostolingos. Kadangi ši veikla nėra viešosios paslaugos dalis, ji negali būti finansuojama valstybės. Kadangi daugiau jokia savarankiška veikla nevykdoma, nėra komercinės veiklos pelno, kuriuo būtų galima padengti interneto paslaugų teikimo nuostolius.

ii) Konkurenciją mažinanti veikla komercinėse rinkose

(131) Kaip paaiškinta Transliavimo komunikate, Komisija mano, kad konkurencijos mažinimas nėra būtinas, kad viešieji transliuotojai galėtų įgyvendinti savo misiją. Komunikato 58 punkte teigiama, kad „pavyzdžiui, kadangi mažesnį pelną kompensuoja valstybės pagalba, viešųjų paslaugų transliuotojas gali susigundyti nuleisti reklamos ar kitų neviešųjų paslaugų veiklų kainą rinkoje ir taip sumažinti konkurentų pajamas... Jei viešųjų paslaugų transliuotojas sumažina neviešųjų paslaugų veiklos kainas tiek, kad tai nebepadengia savarankiškų išlaidų, kurias sėkmingai veikiantis komercinis operatorius esant panašiai padėčiai paprastai privalėtų padengti, tokia praktika rodo, kad įsipareigojimai teikti viešąsias paslaugas atlyginami per daug…“.

(132) „TvDanmark“ pateikė duomenų, patvirtinančių, kad savo televizijos veikla „TvDanmark“ negali padengti savarankiškų išlaidų tokiomis kainomis, kurias siūlo TV2. Savo išlaidas „TvDanmark“ lygina su TV2 TRP 21-50 kainomis.

(133) Kad toks palyginimas būtų pagrįstas, visų pirma Komisija turi įsitikinti, ar „TvDanmark“ yra panašioje padėtyje kaip TV2 ir ar „TvDanmark“ yra sėkmingai veikiantis operatorius.

(134) Visų pirma, Komisija turi įvertinti, ar „TvDanmark“ yra panašioje padėtyje kaip TV2. Apie tai Komisija pažymi: TV2 žiūrovų dalis sudaro apie 35 %, o „TvDanmark“ turi apie 15 % žiūrovų. Šių bendrovių reklamos rinkos dalys taip pat labai skiriasi. TV2 reklamos rinkos dalis yra apie 60 %, o „TvDanmark“ reklamos rinkos dalis sudaro apie 8 %. TV2 reklamos apyvarta yra beveik penkis kartus didesnė negu „TvDanmark“. Be to, TV2 yra vienintelė stotis, galinti transliuoti 100 % Danijos gyventojų, tuo tarpu „TvDanmark2“ gali transliuoti 77 %, o „TvDanmark1“ – dar mažesnei gyventojų daliai. Todėl atsižvelgiant į visa tai „TvDanmark“ nėra tiesiogiai lygintina su TV2.

(135) Antra, Komisija turi nuspręsti, ar „TvDanmark“ yra sėkmingai rinkoje veikiantis operatorius. Ar įmonė yra sėkmingai veikiantis operatorius, galima nuspręsti išanalizavus visuotinai naudojamus pagrindinius finansinius rodiklius ir palyginus operatoriaus rezultatus su aptariamos valstybės narės vidutiniais rezultatais. Analizuojant reikia atsižvelgti į įmonių dydį ir konkrečias jų išlaidų struktūras. Tačiau kaip jau minėta, Danijos operatorių situacijos nėra tiek lygintinos, kad remiantis jų apskaitos rezultatais būtų galima tiesiogiai palyginti jų pagrindinius finansinius rodiklius. Todėl Komisija mano, kad šiuo konkrečiu atveju netikslinga atlikti tokią pagrindinių finansinių rodiklių analizę.

(136) Vietoje to Komisija išanalizavo „TvDanmark“ ir „SBS Broadcasting“ rezultatų duomenis. Po šios analizės Komisija negali tvirtai teigti, ar nuostoliai buvo patirti dėl to, kad pradžioje „TvDanmark“ turėjo didelių steigimosi išlaidų, kurių įmonė iki šiol nepajėgė padengti, ar dėl to, kad įmonė dirba nesėkmingai. Nors ne kartą prašė, Komisija negavo duomenų apie trečiosios televizijos bendrovės – TV3 – veiklą, kuriais remdamasi galėtų palyginti su trečiuoju operatoriumi rinkoje. Todėl Komisija negali tvirtai nuspręsti, ar „TvDanmark“ patyrė nuostolių dėl TV2 nustatytų kainų ar dėl kitų veiksnių, už kuriuos ji pati atsakinga.

▼B

(137) Kadangi negalima tvirtai teigti, kad „TvDanmark“ yra sėkmingai veikiantis operatorius, ir kadangi šių dviejų operatorių tiesiogiai negalima lyginti, Komisija mano, kad pirmiau pateiktas vertinimas neturi lemiamos reikšmės šiam tyrimui. Todėl, kad galėtų nuspręsti, ar tyrimo laikotarpiu TV2 siekė gauti kuo didesnes pajamas iš reklamos, ji atliko išsamesnę TV2 kainodaros ir turimų reklamos rinkos duomenų analizę.

(138) Visų pirma, Komisija palygino minėtų dviejų operatorių kainas ir išanalizavo TV2 kainodarą. Analizė orientuota į 1998-2002 metų laikotarpį, kadangi skundo pareiškėjas teigia, kad tuo laikotarpiu TV2 pradėjo sąmoningai mažinti reklamos rinkos kainas. Paskui ji išanalizavo reklamos išlaidas Danijoje palygindama su kitų ES šalių, o ypač su kitų Skandinavijos šalių, reklamos išlaidomis. Ir galiausiai buvo atliktas visų žiniasklaidos rūšių kontakto kainų visose Skandinavijos šalyse palyginimas.

(139) Šiuo metu Danijos pareigūnai tiria TV2 elgesį reklamos rinkoje. Šiuo dokumentu pateikiamas vertinimas jokiu būdu neturės įtakos jų sprendimui.

Reklamos kainos

(140) Konkurenciją reklamos rinkoje įtakoja įvairūs veiksniai, pavyzdžiui, žiūrovų procentas ir jų sudėtis, programų turinys, reklamos eterio taisyklės ir kanalų finansavimo tvarka. Todėl skirtingų televizijos bendrovių kainos skiriasi. Be to, stotys parduoda daug diferencijuotų „produktų“, kurių kainos taip pat skiriasi ([1]).

(141) Stočių kainoms taikomos didelės nuolaidos, todėl nėra prasmės lyginti skelbiamas televizijos reklamos kainas. Didesnė televizijos reklamų dalis (apie 90 % visų šalies reklamų) teikiama pagal metines sutartis ir priklausomai nuo to, kurie kanalai suteikia metines nuolaidas. Be šių nuolaidų, yra daug kitų (naujiems reklamuotojams, mažiau populiariam reklamos laikui, papildomos apimties nuolaidos ir t. t.). Už šių sutarčių sudarymą ir tiekimą atsakingos žiniasklaidos agentūros.

(142) Kad galėtume palyginti dviejų stočių kainas, reikia paskaičiuoti įvairių kainų vidurkį. Toliau pateikiamoje lentelėje matyti vidutinės tikslinės grupės TRP 21-50 kainos. Šios kainos buvo gautos aptariamų stočių reklamos pasirodymų šalies mastu apyvartą padalinus iš tiektų reklamų TRP 21-50 skaičiaus ([2]):

3 lentelė

	1998	1999	2000	2001	2002
TVDanmark (EUR)	283	270	252	251	211
TV2 (EUR)	480	409	364	381	325
Skirtumas (EUR)	197	139	112	130	114
TVDanmark CPP (%) lyginant su TV2 CPP ([a])	58,9	66,0	69,3	65,9	64,9
TV2 vidutinis CPP TRP 21-50 pagal transliuojamą teritoriją ((0,7) (EUR)	336	286	255	267	228
TVDanmark CPP (%) lyginant su TV2 svertiniu CPP	84,2	94,3	99,0	94,1	92,7

([a]) CPP (*Cost Per Point*) – tai yra reklamos kaina už reitingo taškus (GRP arba TRP).

([1]) Įvairios reitingų punktų, reklamos laiko kampanijos ir t. t.

([2]) „Gallup“ skaitiklių sistema registruoja, kiek programos reitingo taškų (*Gross Rating Points*) faktiškai tiekia kiekviena stotis. Šiuos duomenis kiekviena stotis pakoreguoja, kad jie atspindėtų tiektų TRP skaičių.

▼B

(143) Remiantis pirmiau pateiktais duomenimis, „TvDanmark“ kainos už TRP 21-50 buvo apie 30-40 % mažesnės negu TV2. Kaip Komisija nusprendė dėl valstybės pagalbos „France 2“ ir „France 3“, tarp vidutinio kontaktų skaičiaus ir vidutinės grynosios (neto) kainos už kontaktą televizijos reklamos rinkoje yra teigiamas ryšys ([1]). Todėl televizijos bendrovių reklamos kainos priklauso nuo santykinio bendrovės sugebėjimo pritraukti žiūrovų. Tokiais atvejais svarbu žiūrėti, ar faktiniai kainų skirtumai atspindi padėtį rinkoje.

(144) Priešingai negu Prancūzijos atveju, šiame tyrime galima analizuoti pastebėjimus tik dėl dviejų operatorių. Todėl linijinės regresijos nuolydis turi būti skaičiuojamas remiantis šių dviejų operatorių kainomis ir jis neturės didesnės statistinės reikšmės. Taigi dėl to nebus galima padaryti kokių nors išvadų, ar linijos nuolydis yra „tinkamas“, ar ne.

(145) Siekiant ištirti, ar šių dviejų operatorių faktiniai kainų skirtumai atspindi rinkos sąlygas, neutralizuojant palankesnę TV2 padėtį rinkoje buvo pasinaudota koreguojančiu faktoriumi. Svertinis faktorius buvo apskaičiuotas pagal žiniasklaidos agentūrų skaičiavimus, ir jis atspindi tikslinės auditorijos dydžio skirtumus perkant 100 TRP 21-50 „TvDanmark“ ir TV2 bendrovėse. „TvDanmark“ vidutiniškai apima šiek tiek mažiau negu 70 % TV2 auditorijos (perkant 100 TRP 21-50). Įtraukiant šį svertinį faktorių į skaičiavimus, kainų skirtumai sumažėja. Vis dėlto TV2 kainos vis dar šiek tiek didesnės negu „TvDanmark“. Todėl panašu, kad kainų skirtumai atspindi rinkos sąlygas. Tačiau tokią išvadą reikia daryti atsargiai, nes derėtų nepamiršti, kad taikant tokį koreguojantį faktorių neįmanoma atsižvelgti į visus stočių skirtumus.

(146) Komisija taip pat pažymi, kad skundo pareiškėjas teigia, jog faktinė konkurencija televizijos reklamos rinkoje vyksta ne dėl skelbiamų kainų ir ne dėl vidutinių GRP arba TRP kainų, kaip buvo pirmiau įvardyta. „TvDanmark“ teigimu, operatoriai konkuruoja dėl taip vadinamų ribinių kainų. Kaip teigiama, šios ribinės kainos atsirado dėl pranašesnės TV2 padėties rinkoje. Norėdami, kad jų reklama pasiektų kampanijos tikslą, reklamuotojai yra priversti tam tikrą reitingo taškų kiekį pirkti išskirtinai TV2 bendrovėje. Šiems, taip vadinamiems „infraribiniams“, vienetams nėra jokios konkurencijos, ir TV2 iš šių vienetų sukaupė didžiulį pelną. Dėl to operatoriai konkuravo dėl likusių reitingo taškų ribinėmis kainomis. „TvDanmark“ teigia, kad tos kainos gali būti dar mažesnės negu pirmiau pateiktose lentelėse nurodomos vidutinės kainos.

(147) Jei nesigilinsime, ar šis teiginys yra teisingas, Komisija mano, kad TV2 galėtų taip elgtis turėdama tokias stiprias pozicijas rinkoje. Tačiau šio tyrimo tikslas – nustatyti, ar TV2 elgesys reklamos rinkoje nebuvo siekti gauti kiek galima daugiau pajamų. Šiuo atžvilgiu negalima atmesti, kad TV2 buvo sumažinusi kainas siekdama išlaikyti didelę rinkos dalį, tačiau tai nereiškia, kad bendrovė nesiekė kuo didesnių pajamų.

TV2 kainos tyrimo laikotarpiu

(148) Remiantis pirmiau išdėstytais duomenimis, galima teigti, kad tyrimo laikotarpiu TV2 kainos buvo didesnės negu „TvDanmark“. Tačiau taip pat aišku, kad faktinės kainos šiuo laikotarpiu sumažėjo, nors skelbiamos kainos išaugo. TV2 žymiai padidino savo nuolaidas.

(149) Tačiau remiantis vien kainų analize negalima teigti, kad kainų raida faktiškai lėmė visų pajamų iš reklamos sumažėjimą ir todėl išaugo valstybės finansavimo poreikis. Siekdama tai išsiaiš-

([1]) Valstybės pagalba C 60/99 (ex NN 167/95) – Prancūzija, Valstybės pagalba „France 2“ ir „France 3“ naudai, 2003 m. gruodžio 10 d.

▼B

kinti Komisija išanalizavo TV2 kainodarą ir jos poveikį visoms TV2 gautoms pajamoms iš reklamos.

(150) Kaip aiškinama tolesnėje pastraipoje, tyrimo laikotarpiu daugelį savo kainų TV2 padidino arba sumažino (suteikdama didesnes nuolaidas). Toliau esančioje lentelėje pateikiama visų TV2 reklamos pajamų apžvalga 1998-2002 metų laikotarpiu, t. y. tuo laikotarpiu, kuriuo, kaip teigia skundo pareiškėjas, TV2 sumažino reklamos kainas Danijos rinkoje.

4 lentelė

(mln. Danijos kronų)

	1998	1999	2000	2001	2002
Pajamos iš reklamos visoje Danijoje	1 008	884 (– 11,3 %)	959 (+ 8,5 %)	879 (– 8,3 %)	884 (– 0,6 %)

(151) 1997 metais TV2 priėmė strateginį sprendimą nedidinti savo pajėgumų išnaudojimo, o 1998 metais padidinti kainas. 1999 metais kainos buvo dar kartą padidintos. Danijos pareigūnai teigia, kad 1999 metais konkurencija buvo tokia intensyvi, kad padidinusi kainas TV2 turėjo problemų, o TV2 pajamos iš reklamos lyginant su ankstesniais metais sumažėjo 10 %.

(152) TV2 tikėjosi, kad 2000 metais konkurencija žymiai išaugs, taigi TV2 savo kainų nedidino. Faktinės kainos taip pat sumažėjo TV2 įvedus naują nuolaidų sistemą. Dėl to TV2 galėjo 33 % padidinti savo pajėgumų išnaudojimą lyginant su ankstesniais metais. Tačiau dėl kainodaros TV2 pajamos iš reklamos šalies mastu išaugo 8,4 %. 2001 metais TV2 vėl pakėlė savo kainas. Nepaisant išaugusių kainų, TV2 pajamos iš reklamos ir pajėgumų išnaudojimas grįžo į ankstesnį 1999 metų lygį. 2002 metais TV2 vėl sumažino kainas, ir nežymiai sumažėjo bendra apyvarta. Tačiau visoje rinkoje apyvartos sumažėjimas buvo nepalyginamai ryškesnis.

(153) Iš to, kas pasakyta, galima daryti išvadą, kad taikant dideles nuolaidas sumažėjo faktinis kainų lygis. TV2 galėjo kainų mažėjimą kompensuoti didindama pajėgumų išnaudojimą. Kadangi konkurentai tokio pajėgumų rezervo neturėjo, jie negalėjo laikytis tokios taktikos. Siekdami išsilaikyti rinkoje, jie stengėsi neatsilikti nuo TV2. Tais metais, kai TV2 didino kainas, TV2 reklamos apyvarta sumažėdavo. Kai TV2 sumažindavo kainas, bendra bendrovės apyvarta išaugdavo. Todėl Komisija daro išvadą, kad kai TV2 mažindavo kainas, faktiškai ji gaudavo daugiau pajamų. Taigi negalima teigti, kad TV2 elgesys rodo, kad TV2 nesiekė gauti kiek galima daugiau pajamų.

Televizijos reklamos išlaidos Danijoje lyginant su visos ES

(154) Danijos operatorių kainų palyginimas ir TV2 kainodaros analizė neparodo, kokiu mastu televizijos reklamos rinkos kainos Danijoje buvo per žemos. Toks žemas kainų lygis galėtų būti dėl to, kad TV2 pasinaudojo savo pranašesne padėtimi ir sumažino visas televizijos reklamos išlaidas daugiau negu normalios konkurencijos sąlygomis.

(155) Siekdama išsiaiškinti šį klausimą, Komisija išanalizavo visų ES šalių ekonominius rodiklius, susijusius su reklamos rinka, ir palygino juos su Danijos duomenimis. Kadangi Danijos televizijos reklamos rinką geriausia lyginti su kitomis Šiaurės Europos šalimis, Komisija taip pat atliko Danijos ir kitų Šiaurės šalių

▼B

(Suomijos, Švedijos, Norvegijos) finansinių rodiklių palyginimą ([1]). Pagrindiniai analizuojami, su televizijos reklamos išlaidomis susiję, finansiniai rodikliai yra: 1) televizijos reklamos išlaidų procentas nuo visų reklamos išlaidų, 2) televizijos reklamos išlaidos vienam gyventojui ir 3) televizijos reklamos išlaidos BVP procentais. Toliau esančioje lentelėje pateikiama šių pagrindinių rodiklių apžvalga ([2]).

5 lentelė

Pagrindiniai televizijos reklamos išlaidų finansiniai rodikliai Danijoje, ES ir kitose Šiaurės šalyse

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Televizijos reklamos išlaidos (%) nuo visų išlaidų reklamai	DK	27	29	29	30	28	27	27
	ES	35	37	37	37	37	37	37
	Šiaurės šalys	24	25	26	27	27	27	26
Televizijos reklamos išlaidos vienam gyventojui (eurais)	DK	39	44	48	51	46	47	44
	ES	37	40	45	49	53	60	58
	Šiaurės šalys	32	36	41	44	45	54	49
Televizijos reklamos išlaidos BVP (‰)	DK	1,49	1,61	1,70	1,77	1,51	1,45	1,34
	ES	2,20	2,34	2,46	2,58	2,70	2,88	2,71
	Šiaurės šalys	1,45	1,51	1,62	1,72	1,66	1,73	1,55

Šaltinis: Europos audiovizualinė observatorija, Eurostatas.

(156) Iš pateiktosios lentelės galima padaryti išvadą, kad Danijoje televizijos reklamos išlaidos sudarė mažesnę visų reklamos išlaidų dalį (t. y. 27 %) negu vidutiniškai ES (37 %). Tačiau iš šių duomenų matyti, kad yra bendrų Šiaurės šalių tendencijų lyginant su Pietų Europos šalimis ([3]). Pietinėse valstybėse narėse televizijos reklamos išlaidos yra žymiai didesnės negu šiaurinėse valstybėse narėse ([4]). Tokia pati tendencija išryškėja lyginant televizijos reklamos išlaidų BVP procentą ([5]). Televizijos reklamos išlaidos vienam gyventojui valstybėse narėse taip pat labai skiriasi ([6]). Lyginant Šiaurės šalių pagrindinius finansinius rodiklius matyti, kad Danijos išlaidos pasiskirsto panašiai kaip ir kitose Šiaurės šalyse.

(157) Atsižvelgdama į visa tai, Komisija daro išvadą, kad aiškių ir vienareikšmių įrodymų, kad Danijos televizijos reklamų rinka

([1]) Tiek Danijos pareigūnai, tiek skundo pareiškėjas mano, kad geriausia Danijos kainas lyginti su kitų Šiaurės šalių kainomis, kadangi jų panašios rinkos sąlygos (dydis, žiūrovų įpročiai).

([2]) Dar nebuvo duomenų už 2002 metus.

([3]) Viena svarbiausių priežasčių – Šiaurės šalyse žmonės mažiau laiko praleidžia prie televizoriaus. 2002 metais vidutinis danas žiūrėjo televizorių 156 minutes per dieną, o vidutinis ES gyventojas – 192 minutes.

([4]) 2001 metais iš visų ES šalių didžiausias procentas buvo pietinėse valstybėse narėse: Portugalijoje (60 %), Italijoje (54 %) ir Graikijoje (49 %). Tačiau Nyderlanduose (23 %), Suomijoje (24 %), Austrijoje (26 %) ir Airijoje (26 %) skaičiai buvo dar mažesni negu Danijoje. Švedijoje buvo panašiai kaip Danijoje.

([5]) Televizijos reklamos išlaidų BVP dalis buvo didelė pietinėse šalyse, pavyzdžiui, Portugalijoje (6,66 ‰), Graikijoje (4,04 ‰), Italijoje (3,22 ‰) ir Ispanijoje (3,21 ‰).

([6]) 2001 metais televizijos reklamos išlaidos vienam gyventojui buvo mažesnės Suomijoje (42 EUR) ir Švedijoje (43 EUR), panašiai buvo ir Nyderlanduose (45 EUR). Didžiausios išlaidos buvo Jungtinėje Karalystėje (90 EUR), Portugalijoje (80 EUR) ir Belgijoje (73 EUR).

▼B

buvo sistemingai ir nuosekliai prislopinta TV2 kainų politikos, nėra.

Įvairių žiniasklaidos priemonių reklamos kainos

(158) Skundo pareiškėjas tai pat pateikė duomenų apie kontakto kainų (išreikštų CPM [1]) palyginimus tarp visų žiniasklaidos rūšių vienoje šalyje ir vienos žiniasklaidos priemonės kontakto kainas įvairiose šalyse. Skundo pareiškėjo pateikti duomenys leidžia palyginti išlaidas 1 000 žmonių pasiekti spausdintos žiniasklaidos priemonėmis arba televizija Danijoje, Norvegijoje ir Švedijoje [2].

(159) Iš šių duomenų matyti, kad televizijos reklamos Danijoje yra pigesnės negu Švedijoje ir Norvegijoje [3], o spausdintos žiniasklaidos priemonėse – priešingai [4].

(160) Vis dėlto Komisija negali patikrinti pateiktų duomenų patikimumo, o viešai paskelbtų tokių duomenų nėra. Atsižvelgiant į tai, kad šie duomenys palyginti skurdūs ir juose neatsižvelgiama į galimus kultūrinius skirtumus, Komisija negali jais remdamasi daryti jokių svarių išvadų kontakto kainų įvairiose žiniasklaidos priemonėse Skandinavijos šalyse.

(161) Todėl Komisija daro išvadą, kad tyrimo laikotarpiu TV2 kainos Danijos rinkoje buvo didžiausios, nes TV2 galėjo savo produktus įvertinti 15-40 % daugiau negu konkurentai, priklausomai nuo tikslinės grupės auditorijos dydžio. Lyginant su Švedijos ir Norvegijos duomenimis, Danijos kainos yra apie 20 % mažesnės.

(162) Atsižvelgdama į pirmiau pateiktas analizes, Komisija daro išvadą, kad valstybės pagalbos požiūriu šiuo metu nėra jokių aiškių įrodymų, kad TV2 nesiekė gauti kuo daugiau pajamų iš reklamos ir kad dėl tokio elgesio valstybė būtų turėjusi daugiau ją finansuoti. Bet kokiu atveju Komisija mano, kad nors ir TV2 galėjo patirti tam tikrą nuostolį gaudama mažiau pajamų iš reklamos, šis nuostolis nėra didesnis negu jau konstatuotas kompensacijos perteklius.

VI. **IŠVADA**

(163) Remdamasi pirmiau minėtomis priežastimis, Komisija daro išvadą, kad šio tyrimo objektą sudaranti valstybės pagalba TV2 buvo atlyginta 628,2 mln. Danijos kronų ((84,3 mln. EUR) per daug, todėl ši suma yra nesuderinama su bendrąja rinka, kaip numatyta EB sutarties 86 straipsnio 2 dalyje, ir ją reikia susigrąžinti. Dėl klausimo, iš ko susigrąžinti minėtą sumą, Komisija pažymi, kad 2003 m. gruodžio mėn. TV2 pakeitė savo teisinį statusą – TV2 buvo perorganizuota į akcinę bendrovę „TV2/ Danmark A/S“ (toliau – TV2 A/S), ir visa ši suma, sudaranti finansinį pranašumą, buvo pervesta TV2 A/S. Taigi dabar kompensacijos perteklius teikia pranašumą TV2 A/S, todėl iš šios bendrovės ir reikia minimą sumą susigrąžinti. Kompensacijos perteklių sudaranti suma buvo skaičiuojama kasmet remiantis situacija kiekvienų metų pabaigoje (gruodžio 31 d.). Todėl palūkanas reikia skaičiuoti nuo šios datos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

---

(1) CPM (kaina tūkstančiui), t. y. kaina pasiekti 1 000 žiūrovų, reiškia arba kainą 1 000 ekspozicijų vienai grupei sukurti arba 1 000 skirtingų žmonių grupėje pasiekti.

(2) Televizijos kontakto kainos Norvegijoje ir Danijoje apskaičiuotos remiantis vietinės SBS stoties duomenimis. Spausdintos žiniasklaidos duomenys gauti iš žiniasklaidos agentūros.

(3) Televizijos CPM Danijoje yra 13, Švedijoje – 14, Norvegijoje – 18.

(4) Spausdintos žiniasklaidos CPM Danijoje yra 21, Švedijoje – 17, Norvegijoje – 12.

▼B

1 straipsnis

Nuo 1995 metų iki 2002 metų „TV2/Danmark“ suteikta pagalba, skiriant jai lėšas iš licencijų ir kitomis šiame sprendime aprašytomis priemonėmis, yra suderinama su bendrąja rinka, kaip numatyta Sutarties 86 straipsnio 2 dalyje, išskyrus 628,2 mln. Danijos kronų sumą.

2 straipsnis

1. Danija imasi visų reikiamų priemonių minėtai 628,2 mln. Danijos kronų sumai iš TV2 A/S susigrąžinti.

2. Susigrąžinimas turi įvykti nedelsiant ir laikantis nacionalinių įstatymų numatytos tvarkos, jei ši tvarka leidžia greitai ir veiksmingai įvykdyti sprendimą.

3. Nuo susigrąžintinos sumos skaičiuojamos palūkanos už visą laikotarpį nuo tos datos, kada pirmoji sumos dalis buvo suteikta pagalbos gavėjui, iki suma bus sugrąžinta. Už pirmus metus, kai susidarė kompensacijos perteklius, palūkanos skaičiuojamos su palūkanų palūkanomis. Už visus kitus metus palūkanos atitinkamai skaičiuojamos nuo vis naujos sumos, kuria tais metais atlyginta per daug.

4. 3 dalyje numatytos mokėtinos palūkanos skaičiuojamos pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ([1]) 9 ir 11 straipsnius.

3 straipsnis

Danijos Karalystė vėliausiai per du mėnesius nuo jos informavimo apie šį sprendimą praneša Komisijai, kokių priemonių planuojama imtis ir kurių jau imtasi šiam sprendimui įgyvendinti. Ši informacija teikiama užpildant priede pateiktą anketą.

4 straipsnis

Šis sprendimas skiriamas Danijos Karalystei.

([1]) OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

▼B

PRIEDAS

Informacija apie Komisijos sprendimo 2005/217/EB įgyvendinimą

1. SUGRĄŽINTINOS SUMOS APSKAIČIAVIMAS

1.1. Prašome pateikti tokius duomenis apie pagalbos gavėjui suteiktos neteisėtos valstybės pagalbos sumą:

Data (*)	Pagalbos suma (**)	Valiuta	Pagalbos gavėjo pavadinimas ir adresas

(*) Data, kada pagalba (arba atskiros pagalbos išmokos) suteiktos pagalbos gavėjui.
(**) Pagalbos gavėjui suteiktos pagalbos suma (bendrais pagalbos ekvivalentais).

Pastabos:

1.2. Prašome pateikti išsamų paaiškinimą, kaip bus skaičiuojamos nuo grąžintinos pagalbos sumos mokėtinos palūkanos.

2. PLANUOJAMOS ARBA JAU ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS PAGALBAI SUSIGRĄŽINTI

2.1. Prašome pateikti išsamų paaiškinimą, kokių priemonių planuojama imtis ir kokios priemonės jau įgyvendintos, siekiant greitai ir veiksmingai susigrąžinti pagalbą. Kur reikia, taip pat prašome pateikti planuojamų arba įgyvendintų priemonių teisinį pagrindą.

2.2. Kada bus įvykdytas sumos susigrąžinimas?

3. JAU SUSIGRĄŽINTA SUMA

3.1. Prašome pateikti duomenis apie jau iš pagalbos gavėjo susigrąžintos pagalbos sumą:

Data (*)	Susigrąžinta suma	Valiuta	Pagalbos gavėjo pavadinimas ir adresas

(*) Data, kada pagalba buvo susigrąžinta.

3.2. Prašome pridėti dokumentus, patvirtinančius 3.1 punkte pateiktoje lentelėje nurodytą sumos susigrąžinimą.